

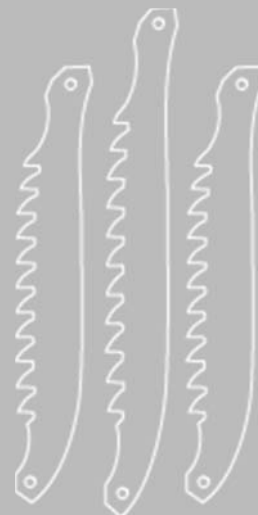

Siljan kommune

Planbeskrivelse

Forslag til offentlig ettersyn, september 2024

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver: Siljan Kommune
 Tittel på rapport: Planbeskrivelse
 Oppdragsnavn: Bistand KPA for Siljan kommune
 Oppdragsnummer: 637208-03
 Utarbeidet av: Bjørg Wethal
 Oppdragsleder: Lars Krugerud
 Tilgjengelighet: Åpen

Ver	Dato	Beskrivelse	Utarb. av	Initialer
01	27. aug. 2024	Nytt dokument	Initialer	Initialer

Forord

Det er gjort begrensede endringer i kommuneplanens arealdel. Det er utvist en nøkternhet med hensyn til å ta i bruk nye arealer, og det er lagt vekt på fortetting og gjenbruk av allerede utbygde områder.

De nye områdene som er tatt inn i kommuneplanens arealdel ligger i nærheten til eksisterende virksomheter og boligområder innenfor definert kommunesenter og på Holtesletta. Dette er områder som ligger innenfor definert område for utvikling i ATP Grenland.

- B1 - nytt boligområde (Kommunesenteret øst)
- B3 - nytt boligområde Heiveien (Skauenområdet)
- NÆ1 - utvidelse av eksisterende næringsvirksomhet, opparbeidet
- KBA6 - nytt område til kombinert næringsvirksomhet og avfallsanlegg (mottak av hageavfall)

Det er i tillegg foretatt formålsendring av følgende områder:

- Område B2 er endret fra privat og offentlig tjenesteyting til boligformål
- Område KBA3 og KBA4 er endret fra bolig til kombinert formål bolig og privat og offentlig tjenesteyting
- Område KBA2 (Gamle Mølla) er endret fra privat og offentlig tjenesteyting til kombinert formål bolig og privat og offentlig tjenesteyting
- Område SF1 er endret fra forretning til sentrumsformål

Hensynssone fareområder er lagt inn i tråd med føringer fra NVE.

Skien, 27.08.2024

Bjørg Wethal

Oppdragsleder

Lars Krugerud

Kvalitetssikrer

Innholdsfortegnelse

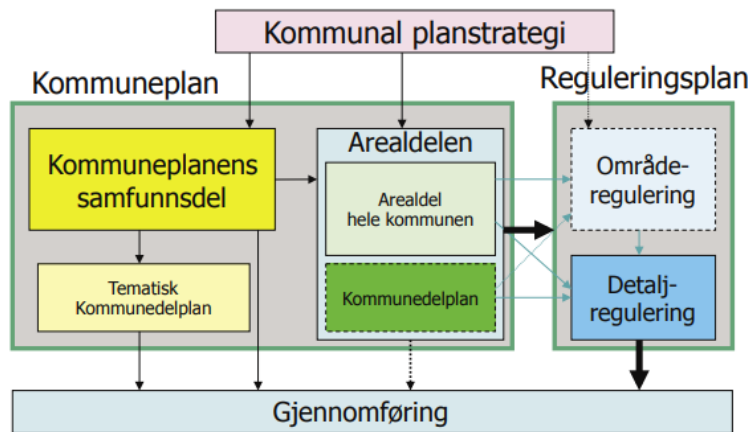
1.	Bakgrunn	5
	1.1. Kommuneplanens arealdel	5
	1.2. Planstrategi Siljan	5
2.	Planprosess	6
	2.1. Varsel om oppstart	6
	2.2. Medvirkning	6
	2.3. Evaluering av innspill	7
3.	Planstatus og rammebetingelser	8
	3.1. Globale føringer	8
	3.2. Statlige planretningslinjer, rammer og føringer	8
	3.3. Fylkeskommunale planer	9
	3.4. Kommunale føringer før planarbeidet	10
4.	Kommunefakta	12
	4.1. Lokalsamfunnet	12
	4.2. Friluftsliv	17
	4.3. Naturmangfold	18
	4.4. Vannmiljø	18
	4.5. Statlig verna vassdrag	19
	4.6. Kulturminner og kulturmiljø	20
	4.7. Naturressurser	21
	4.8. Trafikksikkerhet	25
5.	Hovedgrep i arealdelen	26
	5.1. Plankart	26
	5.2. Arealoversikt	27
	5.3. Arealformål	30
	5.4. Hensynssoner	33
	5.5. Bestemmelser og retningslinjer	34

6.	Konsekvensutredning	36
6.1.	Planprogram	36
6.2.	Samla virkning etter arealformål	37
6.3.	Samla virkning etter utredningstema	38
7.	Risiko og sårbarhetsanalyse	44
8.	Bærekraft	46
8.1.	Økonomi	46
8.2.	Sosiale forhold	46
8.3.	Klima og miljø	47

1. Bakgrunn

1.1. Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel er en vesentlig del av kommunens langsiktige plangrunnlag og skal vise sammenhengen mellom samfunnsutviklingen, behov for vern og utbygging og framtidig arealbruk. Kommuneplanens overordnede retningslinjer for den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utvikling går fram av kommunal planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel.

Figur 1-1 De formelle mulighetene for å gå fra kommuneplan til gjennomføring og tiltak

1.2. Planstrategi Siljan

Planstrategi for Siljan kommune ble vedtatt av formannskapet september 2020. Kommunal planstrategi 2020-23 anbefaler at kommuneplanen med samfunnsdel og arealdel revideres innen planperiodens utgang.

Hovedformålet med revisjon av arealdelen:

1. Avsette attraktive arealer til boligbebyggelse for barnefamilier og sentrumsnære boliger for å imøtekomme den økende andel eldre i befolkningen
2. Avsette arealer til næringsbebyggelse
3. Avklare status og videreføring av arbeidet med ny korridor for fv. 32

2. Planprosess

2.1. Varsel om oppstart

Kommunestyret vedtok i møte 16.03.2021 oppstart av arbeid med kommuneplans arealdel og høring av planprogram. Frist for å komme med innspill til kommuneplanens arealdel og merknader til planprogrammet ble satt til 19. mai 2021.

2.2. Medvirkning

Innbyggerdialog

- Det ble lagt til rette for digital samhandling med innbyggere og interesserte via den digitale løsningen «innbyggerdialog» Det kom inn 56 innspill til planarbeidet. Dette er kommentert i eget hefte som vedlegg til planbeskrivelsen.

Åpne møter

- Informasjonsmøte oppstart av planarbeid 28. 04.2021.
Orientering om arbeidet med ny kommuneplan Møte ble avholdt digitalt på grunn av digitalt koronarestriksjoner. Ca. 20 deltok på møtet. Presentasjonen ble lagt tilgjengelig på nettsiden etter møtet.
- Åpent møte om kommuneplan, 10.4.2024

Møter med overordna myndigheter

- Dialogmøte Vestfold og Telemark fylkeskommune 07.03.2023
- Tema for møtet var alternative adkomster fra fv. 32 til nye bolig- og næringsområder og oppfølging av prosess med omlegging av fv. 32.
- Avklaring VTFK (oversendelse KU trafikk og alternativvurderinger)
- Planforum 17.04.2024
- NVE, hensynssoner fareområder, 06.06.2024

Medvirkning fra barn og unge

- Barnerepresentanten
- Ungdomsrådet 25.05.2021 og 25.05.2023
- Møte med Loppedåpan barnehage 27.03.2023.
- Møte med elevrådet på Midtbygda skole 11.04.2023.
- Møte elevrådet Siljan skole 30.05.2023

Forslaget til revidert plan tar i hovedsak for seg følgende utbyggingstema:

- Nye områder for småhusbebyggelse
- Nye områder for næringsbebyggelse
- Nye områder for bolig og næringsbebyggelse i kommunesenter
- Trase for fv. 32.

Medvirkningsmøter i forhold til arealplan har i første rekke vært en orientering om kommuneplanprosessen og hvordan sliingsprosess for utvelgelse av nye områder til utbygging er utført.

Det har i prosessen vært satt søkelys på utbyggingens mulige konsekvenser for barn og unge. Alle utbyggingsområder er presentert og gjennomgått med tanke på eksisterende og mulig fremtidig arealbruk. I møtene har de ulike gruppene jobbet med kart og fått anledning til å gi uttrykk for om utbygging av arealet kan skape noen form for konflikter med deres nåværende og mulige fremtidige bruk av arealene. Følgende spørsmål er stilt alle grupper av barn og unge samt barnerepresentanten:

- Brukes område av skolen eller barnehagen?
- Er det kjent at barn og/eller unge bruker dette området i fritiden?
- Er det snarveier gjennom dette området som brukes jevnlig av barn og unge?

Svar er notert og brukt i forbindelse med konsekvensutredningene. Gjennomgående svar er at det ikke skapes noen nye, store konflikter med selve utbyggingsarealet. Dette gjelder alle utbyggingsområder, også områdene i kommunesenter. Sikring av skoleveier og adkomst til viktige målpunkt har vært drøftet, og dette er medtatt i konsekvensutredning og nedfelt i rekkefølgebestemmelser til plan.

Særmøter

- Grunneiermøte med Fritzøe, 13.10.2021
- Alle grunneiere som er direkte berørt av utbyggingsformål er kontaktet og orientert om dette.

2.3. Evaluering av innspill

Innspill som er innkommet til kommuneplan er vurdert på tre ulike måter:

1. Innspill som direkte berører samfunnsdelen
2. Innspill som direkte berører arealdelen
3. Innspill som ikke relevant for kommuneplanarbeidet.

I høringsperioden kom det inn 17 innspill som berører arealdelen. Det er foretatt evaluering av alle innspill, jfr. vedlegg 11, 12, 13 og 14. Innspill til næringstomt Holtesletta og boligområde Heivannet III er tatt med videre til konsekvensutredning.

3. Planstatus og rammebetingelser

3.1. Globale føringer

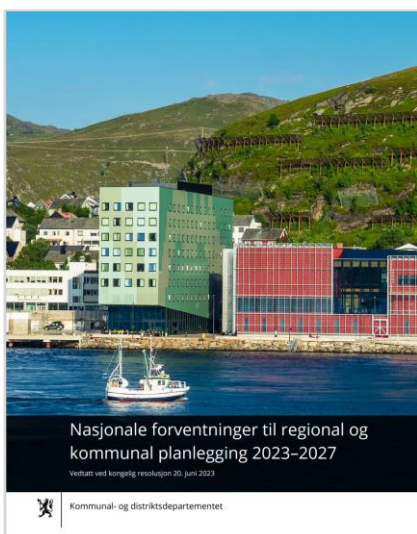
I 2015 vedtok FNs generalforsamling 2030-agendaen for bærekraftig utvikling. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen

3.2. Statlige planretningslinjer, rammer og føringer

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027

For å fremme en bærekraftig utvikling utarbeider regjeringen hvert fjerde år nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging.

Regjeringen har pekt på fem fokusområder:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for fremtiden
- Samfunnssikkerhet og beredskap

3.3. Fylkeskommunale planer

Bystrategi Grenland 2024 -20235

Gjennom bystrategisamarbeidet skal Grenland bidra til å oppfylle de nasjonale klimamålene, og skape en attraktiv og konkurransedyktig byregion. Hovedmål:

- Grenland skal være et attraktivt sted å bo med levende bysentra og gode transportløsninger
- I Grenland skal klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange.
- Regionen skal være attraktiv for et mangfoldig næringsliv og høykompetent arbeidskraft

Bystrategi Grenland samarbeider om oppfølging av vedtak og langsiktig strategisk arbeid:

- ATP-Grenland 2014- 2025 og felles vedtatte temastrategier
- Bypakke Grenland fase 1 2015-2025
- Belønningsavtalen 2021-2024
- Byvekstavgift Grenland
- Bypakke Grenland fase 2

Det er forutsatt at hovedtyngden av utbyggingen i Siljan skal skje i et område rundt kommunesenteret og Holtesletta. Det skal legges til grunn minimum 1 bolig per dekar i nye utbyggingsområder utenfor sentrum. Nye boliger skal ikke ligge mer enn 2 km fra grunnskole og lokalsenter.

Regional vannforvaltningsplan 2022-2027

Formålet med vannforvaltningsplanen er å gi en oversiktlig fremstilling av hvordan vannet skal forvaltes i et langsiktig perspektiv. Planen er et viktig verktøy for å oppfylle vannforskriftens mål om helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet og vannressursene.

Vannforvaltningsplanen fastsetter miljømål for alt vann i vannregionen; bekker, elver, innsjøer, kystvann og grunnvann. Miljømålene skal legges til grunn for videre aktivitet og forvaltning i vannregionen.

3.4. Kommunale føringer før planarbeidet

Samfunnsdelen 2024-2036

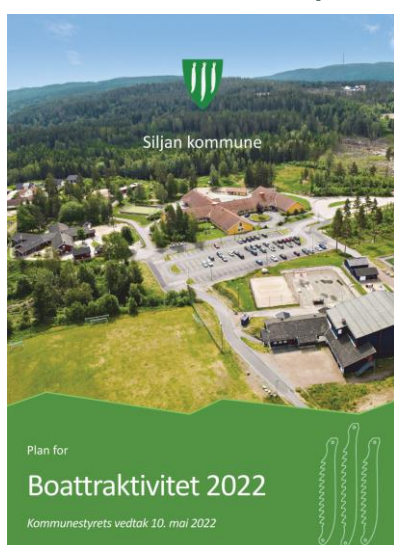
Samfunnsdelen gir overordnede mål og føringer for utvikling av kommunesamfunnet, for kommunen som organisasjon og framtidig arealbruk. Det skal ved utvikling av lokalsamfunnet legges til rette for:

- Det gode bosted
- Sentrum som møteplass
- Naturopplevelse og friluftsliv
- Attraktive boliger og boområder
- Livskvalitet og folkehelse
- Trafikksikkerhet, omlegging av fv. 32
- Miljø og klimatiltak
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Digitalisering

Fortettingsstudie Siljan sentrum, 2022

Utviklingen av sentrumsområdet har som mål å føre til økt bosetting, økt handel, økt tjenesteyting og flere attraktive møteplasser. Det skal legges vekt på arealeffektive løsninger, et kompakt sentrum og tettsted og legge til rette for klima- og miljøvennlige transport og ferdsel.

Plan for Boattraktivitet, 2022

Formålet med planen er å foreslå tiltak som kan gi økt tilflytting og redusere fraflytting fra Siljan. Målet er å øke innbyggertallet og sikre en langsiktig vekst og sunn aldersprofil i befolkningen.

Planen har særlig fokus på attraksjoner som er viktige for barnefamilier.

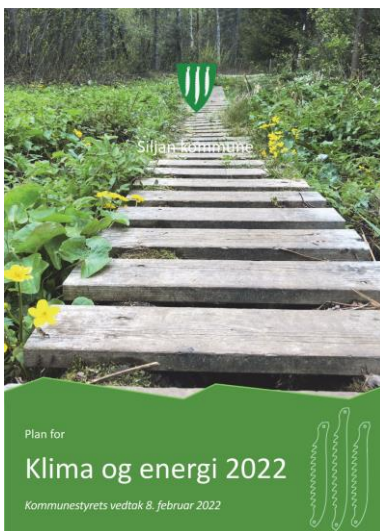
Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Siljan er et yndet sted for friluftsliv, både vinterstid og sommerstid med flotte turløypenett, fiskevann, padlevann, badeplasser, lysløyper og andre skiløyper. Sammen med de andre Grenlandskommunene (Skien, Porsgrunn og Bamble) og Drangedal er Siljan medlem av Grenland friluftsråd, som bistår kommunene med sikring og tilrettelegging av friluftsområder, informasjonstiltak og friluftaktiviteter. Det er en rekke lag og foreninger som bidrar til fysisk aktivitet i form av organisert friluftsliv.

Den organiserte idretten i Siljan kommune har en jevn fordeling på ulike områder, fra den tradisjonelle idretten til bedriftsidrett, skytterlag og motocrossklubb.

Plan for Klima og Energi, 2022

Overordna mål for klima- og energiplan:

- Reduksjon av utslipp med 60 % innen 2030 sammenlignet med 2009
- Mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunal bygningsmasse og kommunal virksomhet
- Bevare eller øke karbonlagre i skogene og redusere CO₂ -utslippene fra arealbruksendringer som avskoging og nydyrking av myr
- Klimatilpasning i møtet med fremtidens klimaendringer

Plan for landbruk 2022-2025

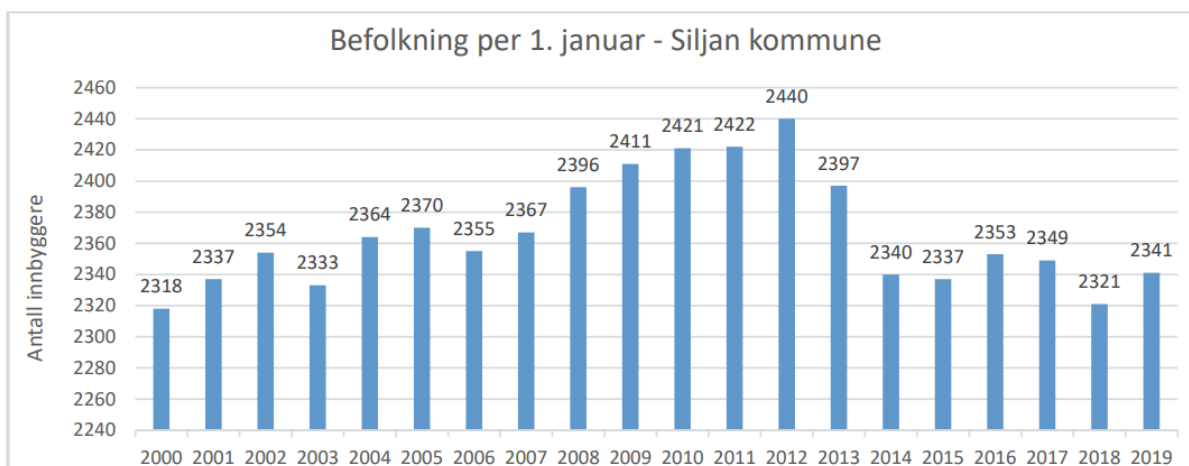
I Siljan kommune skal det legges til rette for et livskraftig landbruk gjennom et særskilt vern av all dyrka jord, samt vern om kulturlandskapet, beiteretter og utmarksressurser. Omdisponering av matjord skal reduseres til et minimum. Ved formålsendring av dyrka og dyrkbar jord midlertidig eller permanent skal det iverksettes kompensierende tiltak.

4. Kommunefakta

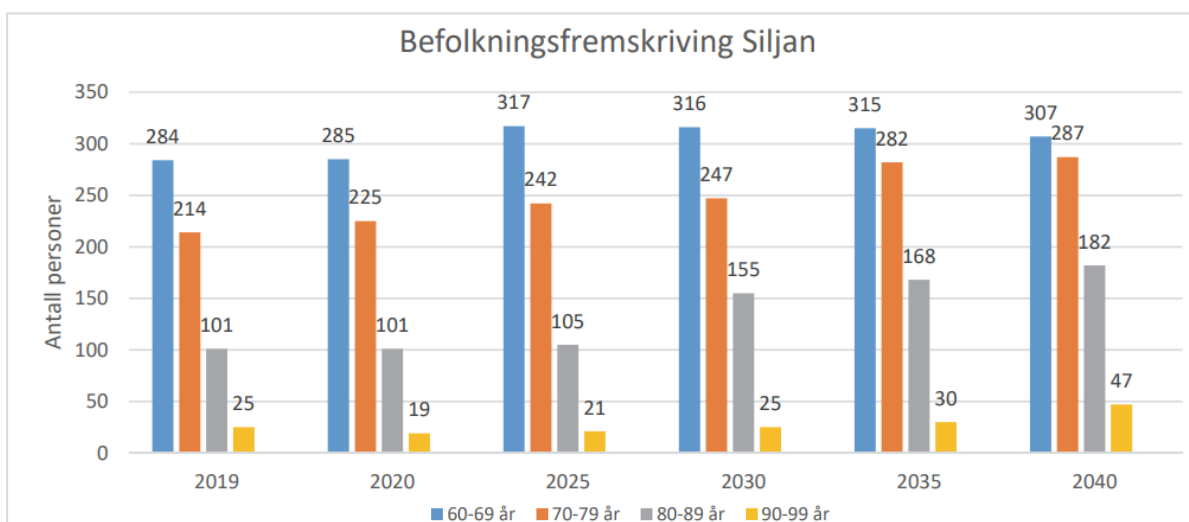
4.1. Lokalsamfunnet

Befolkningsutvikling og alderssammensetning

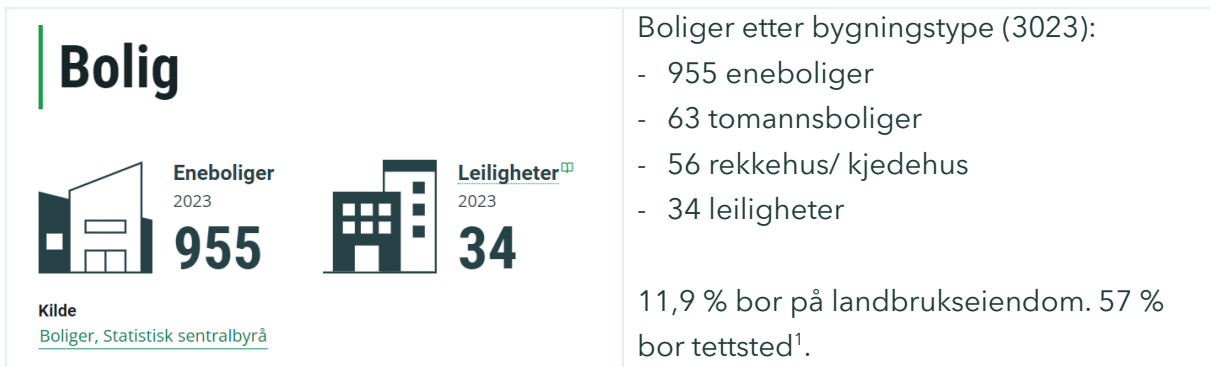
Befolkningen i Siljan kommune har økt jevnt opp gjennom årene frem til 2012. Etter 2012 har det vært en negativ utvikling i innbyggertall fram til 2019 da folketallet var nede på samme nivå som i 2002-2003. Etter 2019 har det vært en økning i folketallet og i 2024 er folketallet omtrent på samme nivå som i 2014. Det er krevende å klare å opprettholde folketallet og skape ønsket vekst. Prognoser fra SSB (hovedalternativet) viser en vekst i befolkningen på 171 personer i planperioden.

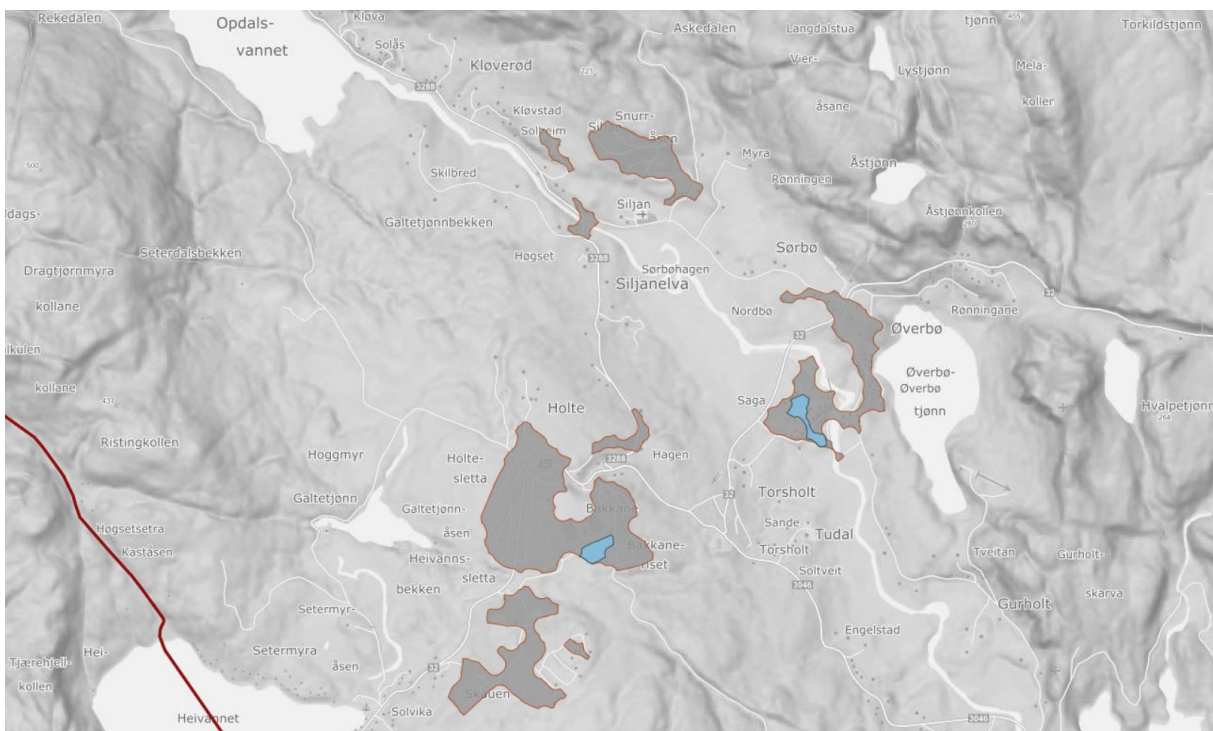
Siljan vil få en økning i antall eldre i årene som kommer. Dette vil bli særlig merkbart fra 2025 og utover. Fra 2025 til 2030 øker antall personer over 80 år med 38%.

Boligsammensetning i tettstedene

I tillegg til kommunesenteret er Skauen-området, Holtesletta, tre områder rundt Siljan kirke registrert som tettsteder. Midtbygda skole er vist som handels- og servicesenter innenfor tettstedet Holtesletta.

Figur 4-1 Tettsteder vist med mørkt grått og rød avgrensning. Handels- og servicesoner er vist med blå farge.

¹ Et tettsted er uavhengig av fylkes- og kommunegrenser, og betegner et område der det bor minst 200 personer og der det (med noen unntak) ikke er mer enn 50 meter mellom husene.

Areal og kapasitet for nye boliger i arealdel 2015-2027

Boligformål		Antall boliger	Daa Komplan	Utbygd iht vekstmål
Heiveien I	Ferdig utbygd	34	55	2024
Heiveien II	Under utbygging	47	70	2029
Galtejønnåsen	Rekkefølgekrav til fv. 32	93	150	Ukjent
Thorsholtjordet	Regulert bolig/tjenesteyting	10		2033

Det er bygget 61 nye eneboliger og 14 leiligheter fra 2015 til 2024.

Heiveien II med 47 klargjorte tomter vil med samme utbyggingstakt være ferdig bygd ut innen 2029 og Thorsholtjordet innen 2033. Det er en klar ambisjon fra kommunens side å legge til rette for mer boligbygging i kommunesenteret for å sikre at det er flere leiligheter tilgjengelig. Det er positivt at utviklingen har skjedd innenfor kommunesenteret og Holteslettaområdet i tråd med ATP Grenland. Planen legger til grunn at maks 20 % av ny boligbebyggelse kan etableres utenfor kommunesenter og tettsteder. Det har ikke vært aktivitet i områder avsatt til LNF spredt boligbebyggelse i inneværende periode.

Det er lite arealreserver for ny boligbygging i gjeldende arealplan, Galtetjønnåsen ligger som en arealreserve i arealdelen, men dette området kan ikke realiseres før omlegging av fv. 32 er en realitet.

I plan for Boattraktivitet 2022 har Siljan kommune satt som mål en årlig befolkningsvekst på 2 % og en økt andel unge barnefamilier. Dette krever at kommunen legger til rette for at barnefamilier finner det attraktivt å bosette seg i Siljan. Tilgang til attraktive og byggeklare boligtomter, gode offentlige tjenestetilbud, lokal identitet og særpreg, og et levende sentrum er trukket fram som sentrale faktorer.

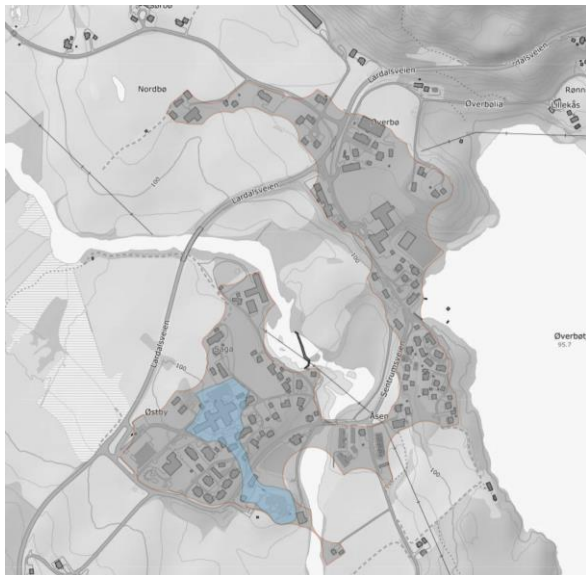

Figur 4-2 Siljanmarka

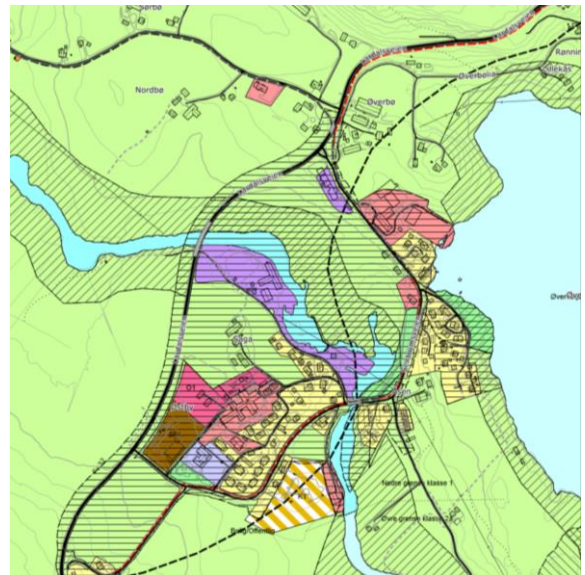
Siljan kommunesenter

Det bor 269 personer innenfor kommunesenteret, (Kilde: SSB 2021). Her finner du en stor Rema 1000 butikk, Post i butikk, to frisører, Siljan sykehjem, Sagenga barnehage, Siljan knutepunkt med ladestasjon for el-biler, bussholdeplass og pendlerparkering og industribedriften BareV. På østsiden av Siljanelva ligger Kommunehuset, Siljan ungdomsskole, Siljan korttidsbarnehage, Ekeberg Auto og YX Siljan. Biblioteket ligger på vestsiden av fv. 32, langs Opdalsveien. Det er ingen kafeer og få møteplasser som gjør det naturlig å oppsøke kommunesenteret. I dag er den mest sentrale møteplassen, YX Siljan.

Siljan kommune har et mål om økt bosetting, økt handel, økt tjenesteyting og flere attraktive møteplasser. Etablering av en storstue med bibliotek, kafe og et bredt spekter av kulturtilbud vil bidra til et mer levende kommunesenter. Det er regulert et areal for storstue nord for Rema 1000.

Figur 4-3 Viser tettstedsgrense (grå farge) og grense for handels- og servicesenter (blå farge). Det er ikke vist avgrensning av sentrumssone.

Figur 4-4 Avgrensning av sentrumsformål i gjeldende arealdel (brun farge). Det er ikke vist avgrensning av kommunesenteret.

Et kompakt kommune- og handelssentrum sammen med bedre tilrettelegging for gående og syklende vil bidra til å redusere transportbehovet. Det er behov for tilrettelegging av lavterskeltilbud i nærmiljøet, for eksempel universelt utformet turvei langs Siljanelva

Det er positivt at det er tilrettelagt for pendlerparkering slik at flere velger kollektivt. I 2023 pendlet 879 personer ut av kommunen og 175 pendlet inn til kommunen (Kilde: SSB).

Næringsvirksomhet²

I 2022 hadde Siljan 473 arbeidsplasser. 46 % av arbeidsplassene finnes i privat sektor, mens 51 % er i offentlig sektor. De fleste arbeidsplassene i kommunen finnes innen helse- og sosialtjenester (utgjør 30 % av arbeidsplassene). Bare 28 % av sysselsatte bosatt i kommunen jobber også i Siljan. 72 % av sysselsatte pendler til andre kommuner, hovedsakelig Skien (42 %), Porsgrunn (11 %) og Larvik (6 %).

Siljan har lange tradisjoner med skogsarbeid og tømmerfløting, og i dag er 6 % av arbeidsplassene i kommunen innen skogbruk. Nesten all skog i kommunen tilhører Fritzøe Skoger AS, som også leier ut jaktterreng for storvilt- og småviltjakt. Det er gode muligheter for innlandsfiske i de mange vannene.

Figur 4-5 Fritzøe Skoger

Siljanhjort AS driver hjorteoppdrett og tilbyr hjortekjøtt og elgkjøtt, samt foredlede produkter av hjort og elg. De har også et topp moderne viltslakteri, hvor de tilbyr leieskjæring og pakking av kjøtt.

I etablert industriområde på Holtesletta finnes blant annet følgende næringsvirksomheter:

- Fritzøe Skoger AS
- Blücher Norway AS, produserer rustfrie avløpssystemer
- Nicro AS, er Norges største leverandør av rustfrie løsninger til blant annet storkjøkken, VVS og laboratorier
- Skogservice, import og salg av service på egne maskiner

Det er flere som har uttrykt interesse for å etablere flere lokale arbeidsplasser i området, men alle industritomtene på Holtesletta er solgt. Det er avgjørende å legge til rette for nye næringsstomter for å legge til rette for nye virksomheter og flere lokale arbeidsplasser.

² Kilde: <https://www.vtfk.no/kunnskap-om-regionen/kommuneprofil/siljan/>

4.2. Friluftsliv

Siljan er et yndet sted for friluftsliv, både vinterstid og sommerstid. Her er det flotte turløypenett, fiskevann, padlevann, badeplasser, lysløyper og andre skiløyper. Spesielt er Heivannet, Viddaseter og Grorudområdet tilrettelagt med god adkomst, parkeringsmuligheter og et omfattende sti og løypenett. Hvert år arrangeres 10-Topper'n i Siljan i samarbeid med kommunen, Siljan Historielag og Siljan turlag.

Siljan inngår som en del av Gea Norvegica Geopark grunnet sin spennende geologi og funn av boplasser fra 10 000 år tilbake. Berggrunnen i Siljan kommune består utelukkende av bergarter som en gang var smeltet stein langt nede i jorda. Disse bergartene er sterke, og har stått godt imot flere perioder med forvitring. Bergartene danner et kollelandskap som er karakteristisk for området, med elver, innsjøer og godt bevarte løsmasseavsetninger fra siste istid. Ramsås, den bratte kollen på østsiden av Øverbøtjern består av syenitt og danner ramme for den idylliske og populære badeplassen.

Figur 4-6 Ramsås på østsiden av Øverbøtjern.

Siljansvassdraget har vært svært viktig for Siljans historie, ikke minst i forbindelse med skogsdrift og tømmerfløting. I dag er elva viktig for friluftsliv og rekreasjon. Det er lett adkomst til fiskeplasser og flere områder er sikra og tilrettelagt med toalett, renovasjonsordninger, benker og bord og med gode parkeringsmuligheter. Padling i Siljanelva helt ned til Farrisvannet i Larvik er en klassiker.

4.3. Naturmangfold

Det er to naturvernområder i Siljan; Grandalsåsen naturreservat (ID VV00002918) og Vindfjell naturreservat (ID VV00002919). Bilder Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, tidligere fylkesmannen i Telemark.

Figur 4-7 Grandalsåsen, brattkant mot sør

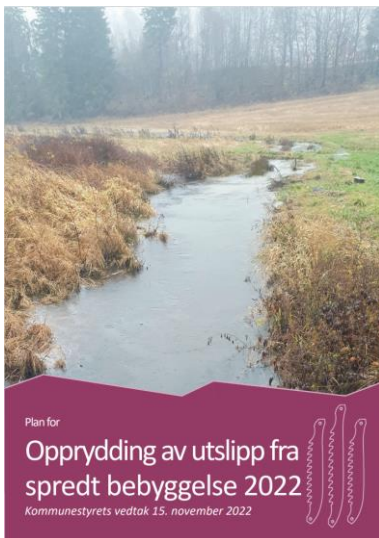

Figur 4-8 Vindfjell, øverst i Grorudvalldalen

Det er naturbase registrert noen flere naturtyper av lokal, regional og nasjonal verdi, jfr. hensynssoner i kapittel 5.3 og bestemmelser og retningslinjer pkt. 6.4. Registreringene er mangelfulle da det ikke er foretatt en kartlegging av naturtyper i henhold til NiN.

4.4. Vannmiljø

Ved siden av landbruket er spredt avløp en av de største kildene til forurensing og forringelse av vannforekomster.

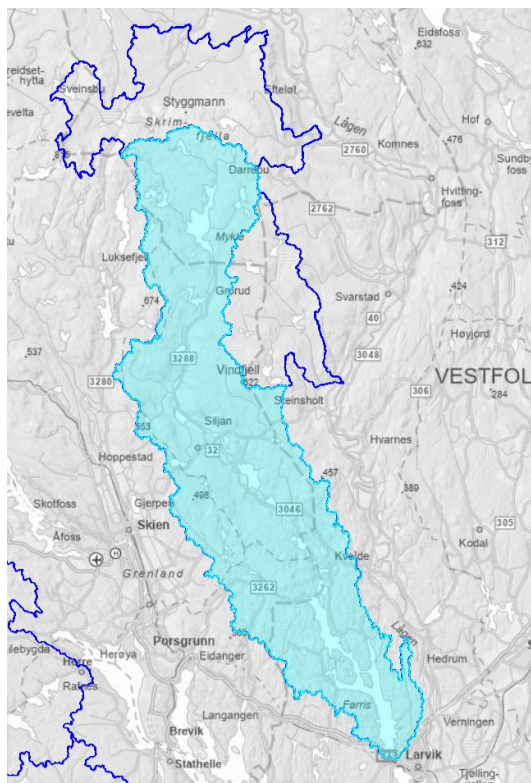

Siljan kommune har utarbeidet en plan for **Opprydding av utslipp fra spredt bebyggelse 2022**. Målet med oppryddingsplanen er å skaffe en komplett oversikt over tilstanden til de private avløpsrensningene i kommunen, samt å sørge for at alle private avløpsanlegg i Siljan kommune oppfyller dagens rensekraft.

Planen skal være et verktøy for kommune og abonnent til forutsigbar og lik saksbehandling.

4.5. Statlig verna vassdrag

Siljanvassdraget strekker seg fra Skrimfjellene til utløp ved Larvik. Vassdragets elver og mange vann med tilhørende biologisk mangfold er sentrale deler av et attraktivt landskap i lavlandet, og inngår som viktige deler av naturmangfoldet.

Fakta

Fylke: Vestfold og Telemark, Viken

Kommune: Kongsberg, Siljan, Larvik

Vernetidspkt: 1973 (Vp I)

Vassdragsnr. 015.4Z

Areal: 490 km²

Største vann: Mensvann-Mjøvann: 1 km², 102 moh. Reg. vann: Farris: 21 km².

Høydenivå: 767 - 0 moh

Tømmerfløting var vanlig i Siljanvassdraget helt fram til 1960 årene. Tømmerrennen mellom Gorningen og Lakssjø er fortsatt godt synlig i terrenget. Tømmerrennen er godt bevart og blir vedlikeholdt av Siljan historielag.

4.6. Kulturminner og kulturmiljø

Siljan kirkested og Torsholt vedtaksfredet i medhold av kulturminneloven. Siljuhaugen og gravrøysene på Fiskebekkåsen er automatisk fredete kulturminner.

Figur 4-9 Siljan kirke. Steinbygningen er fra 2. halvdel av 1100-tallet. Kilde: Siljan historielag

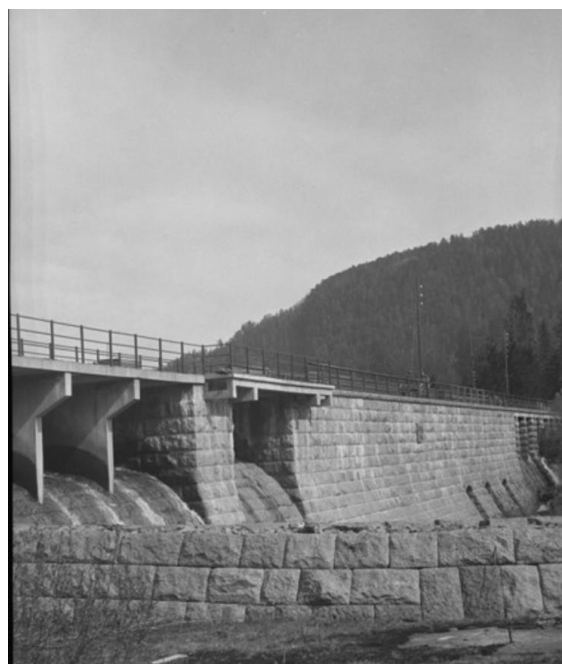

Figur 4-10 Siljuhaugen – et symbol på stolthet. Den gamle rideveien går fortsatt opp mot storhaugen fra eldre jernalder. Kilde: Siljan historielag

Andre viktige kulturminner i Siljan er Grorud kirkested, Søndre Hogstadseter, Moholt jernverk, telefonkiosken på Heivannet, dam Gorningen, Kiste krafstasjon og Hogstad kraftverk.

Figur 4-11 Moholt verk (1731-1867) Kilde:Wikipedia
Foto: Arnstein Rønning

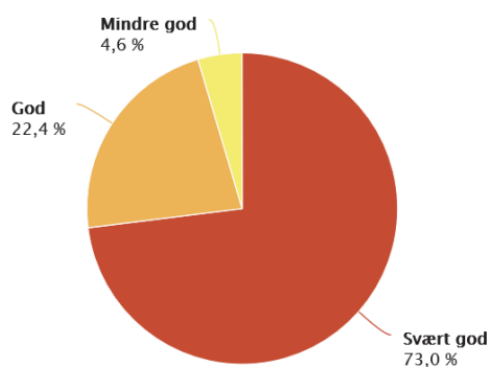

Figur 4-12 Dam Gorningen. Kilde: Skagerak kraft

4.7. Naturressurser³

I Siljan er det 7 079 daa jordbruksareal, noe som utgjør ca. 3,3 % av kommunens landareal. Om lag 85 % av kommunens areal er klassifisert som skog. Øvrig areal er bebyggelse og samferdsel (1,5%), samt annet markslag (10,1%). Totalt 5749 daa jordbruksareal var registrert i drift i sesongen 2020. Det har vært en nedgang i driftsareal de siste 10-årene. Hovedårsaken er sannsynligvis at små og marginale arealer tas ut av drift på grunn av driftsmessige og økonomiske forhold.

90,7 prosent av fulldyrka og overflatedyrka jord i Siljan er jordsmonnkarlagt. 95,4 prosent av den kartlagte jorda har svært god eller god kvalitet.

Figur 4-13 Jordkvalitet på fulldyrka jord i Siljan. Kilde: jordkvalitet, NIBIO, 2020

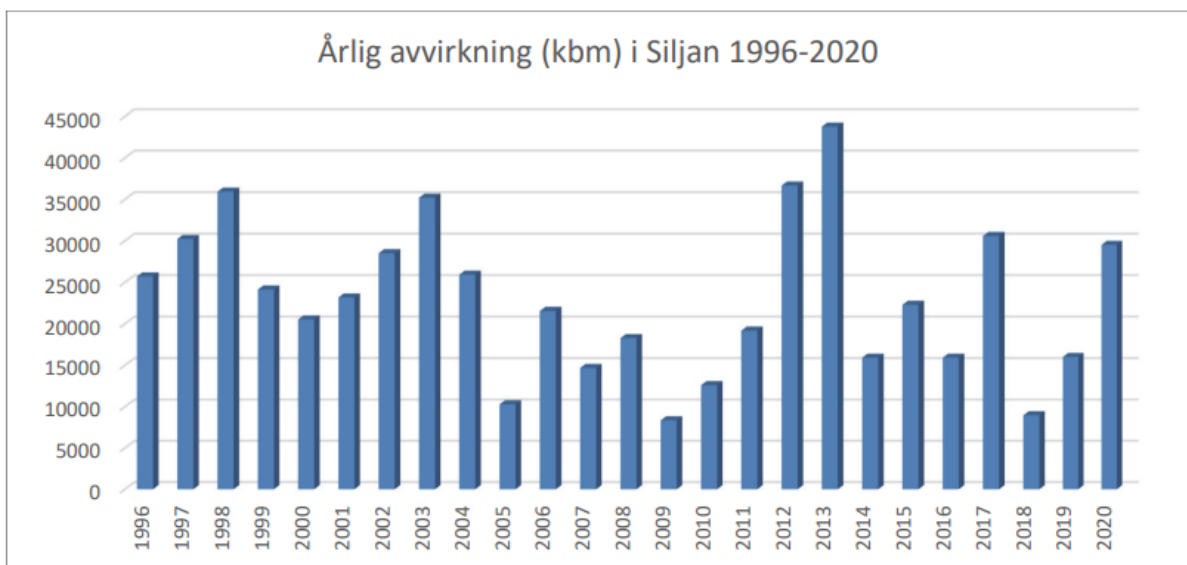

Figur 4-14 Kartutsnitt jordkvalitet, NIBIO Kilden 2023

³ Plan for Landbruk 2022-25

Skogbruk er en stor og viktig næring i Siljan. Ca. 85 % av kommunens grunnareal er klassifisert som skog, hvorav om lag 80 % er produktiv skog (kilde NIBIO, AR5 2020). Eiendomstrukturen for skogen i Siljan er spesiell fordi mesteparten av skogarealene er eid av én grunneier, Fritzøe Skoger AS (totalt 174 000 daa). Ca. 10 000 daa skog er «gårdsskog». Den gjennomsnittlige gårdsskogen i Siljan er relativt liten og kun 8 eiendommer har mer enn 500 daa skog. Flere landbrukseiendommer har rettigheter til utmarksbeite på eiendommen Fritzøe Skoger AS. Beiteretten er en viktig ressurs for landbruket og husdyrnæringa i Siljan.

Gjennomsnittlig årlig hogstvolum de senere år (1996-2020) er på 23 000 kbm. Store deler av skogområdene i Siljan er grandominert skog.

Figur 4-15 Årlig hogstkvantum i Siljan, Kilde: Landbruksdirektoratet, 2020

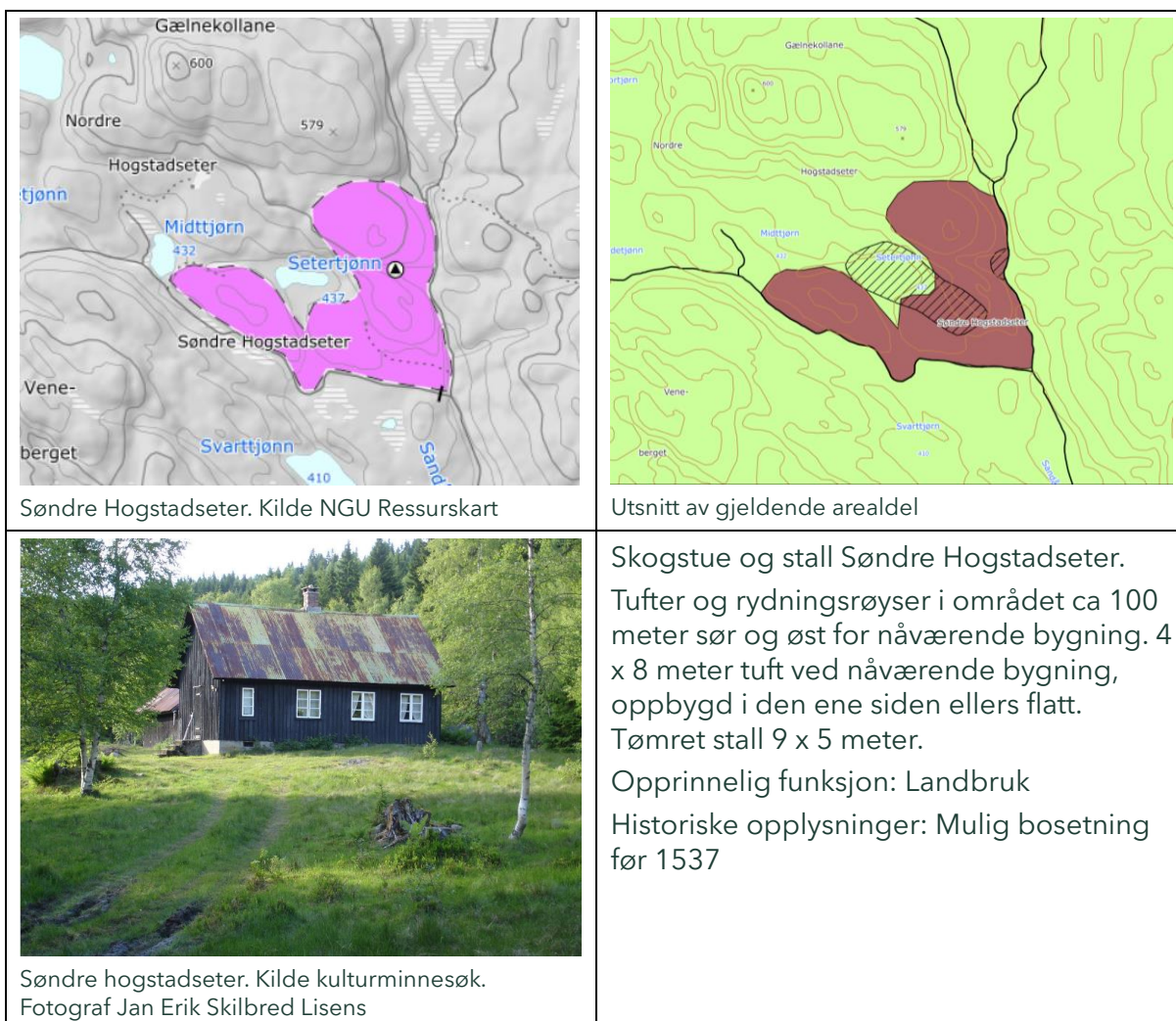
I 2020 var netto-opptaket i skog om lag 24,5 millioner tonn CO₂-ekvivalenter, mens det totale utslippet av klimagasser i Norge i de øvrige sektorene var 49,3 millioner tonn CO₂-ekvivalenter. Netto opptak i skog tilsvarte dermed 50 prosent av klimagassutslippene i de øvrige sektorene.

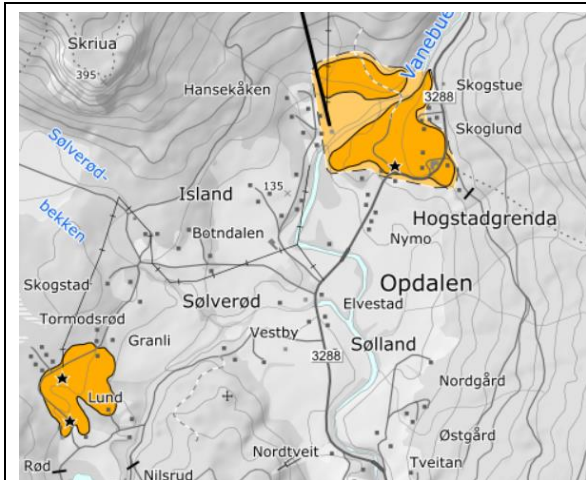
Både utviklingen i skogareal og stående volum er viktig for et bærekraftig skogbruk, og ikke minst for skogens rolle i klimasammenheng. Skogen er både et stort lager av karbon og et stort sluk av karbondioksid (CO₂). Men også klimagassene metan (CH₄) og lystgass (N₂O) påvirkes av forvaltningen av norske skoger. Kilde NIBIO, Bærekraftig arealbruk i Norge.

Samfunnet er en storforbruker av geologiske byggeråstoffer som sand, grus og pukk. Det gjennomsnittlige forbruket ligger mellom 10 og 13 tonn pr innbygger pr år i Buskerud, Vestfold og Telemark. Forbruket går til fyllmasser i byggeprosjekter (veier, jernbane, bruer, bygninger etc.), og til betong- og asfaltproduksjon. Dette medfører daglig transportert av store volum. For å redusere belastningen på miljø (eksosutslipp, støv, veibelastning) og av økonomiske hensyn bør ressursene være så kortreiste som mulig.

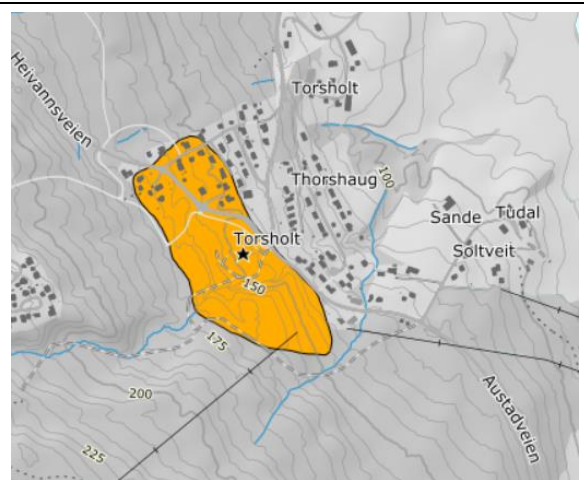
Det er registrert to pukkforekomster og fem sand og grusforekomster i Siljan kommune. Søndre Hogstadseter er registrert som et mulig fremtidig uttaksområde i NGU Ressurskart. Lokaliteten har lokal betydning og rombeporfyrr er den dominerende bergarten. Området er i gjeldende arealdel avsatt til råstoffutvinning og hensynssone bevaring kulturmiljø (ID 1004281) og et mindre område i ytterkant av området er avsatt til hensynssone bevaring naturmiljø. Streket er registrert som en mulig pukkforekomst bestående av Larvikitt.

Figur 4-16 Sand- og grusforekomster Siljan

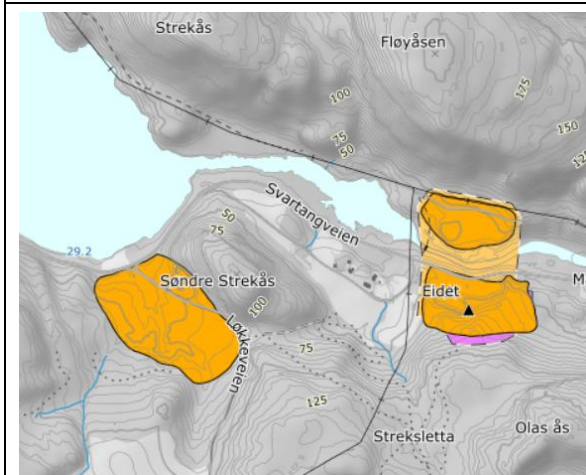

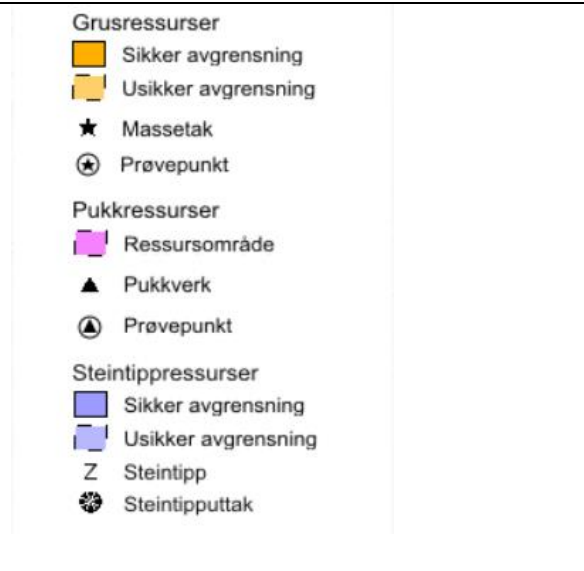
Hogstad sand og grus, lokal betydning. Rød sand og grus, liten betydning. Kilde NGU Ressurskart

Thorshaug sand og grus, liten betydning. Kilde NGU Ressurskart

Søndre Streket sand og grus, liten betydning. Streket sand og grus, liten betydning. Streket pukkforekomst. Kilde NGU Ressurskart

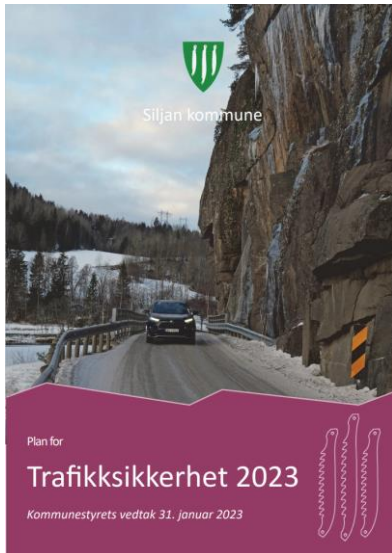

Direktoratet for mineralforvaltning har i tillegg til ovennevnte områder registrert flere mindre mineraluttak. Det foregår sporadisk noe uttaksvirksomhet av sand og grus fra flere forekomster. De fleste uttakene er forbundet med bygging og vedlikehold av skogsbilveger og er ikke funnet kommersielt drivverdig. Områdene er ikke tatt inn i arealdelen.

Det har ved anleggelse av nye utbyggingsområder blitt foretatt sprengning og knusing av fjell på stedet. Massene er blant annet brukt som overbygging på nye veier, jfr. Solvegen. Dette er en praksis som Siljan kommune vil videreføre i nye prosjekter for å sikre en god masseforvaltning og redusere behovet for massetransport.

Områder for råstoffutvinning på Søndre Hogstadseter er videreført i ny arealdel.

4.8. Trafikksikkerhet

Siljan kommune har vært «trafikksikker kommune» siden 2018. Trafikksikkerhet handler om å kunne bevege seg trygt i sitt lokalmiljø, enten man er fotgjenger, syklist eller bilist – barn, ungdom eller voksen. Kommunene som vegeier, har et spesifikt ansvar for trafikksikkerhetstiltak på kommunale veger.

I henhold til folkehelseloven og plan- og bygningsloven har kommunen et generelt ansvar for å forebygge skader og ulykker lokalt.

Plan for Trafikksikkerhet 2023 har fokus på de fysiske tiltakene. Handlingsplanen for fysiske tiltak vurderes løpende.

I arbeidet med trafikksikkerhet har kommunen tatt utgangspunkt i de nasjonale og fylkeskommunale føringene for trafikksikkerhetsarbeidet; Nasjonal transportplan (NTP) 2022-2033, Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei (PDF) 2022-2025, ATP Telemark og ATP Grenland.

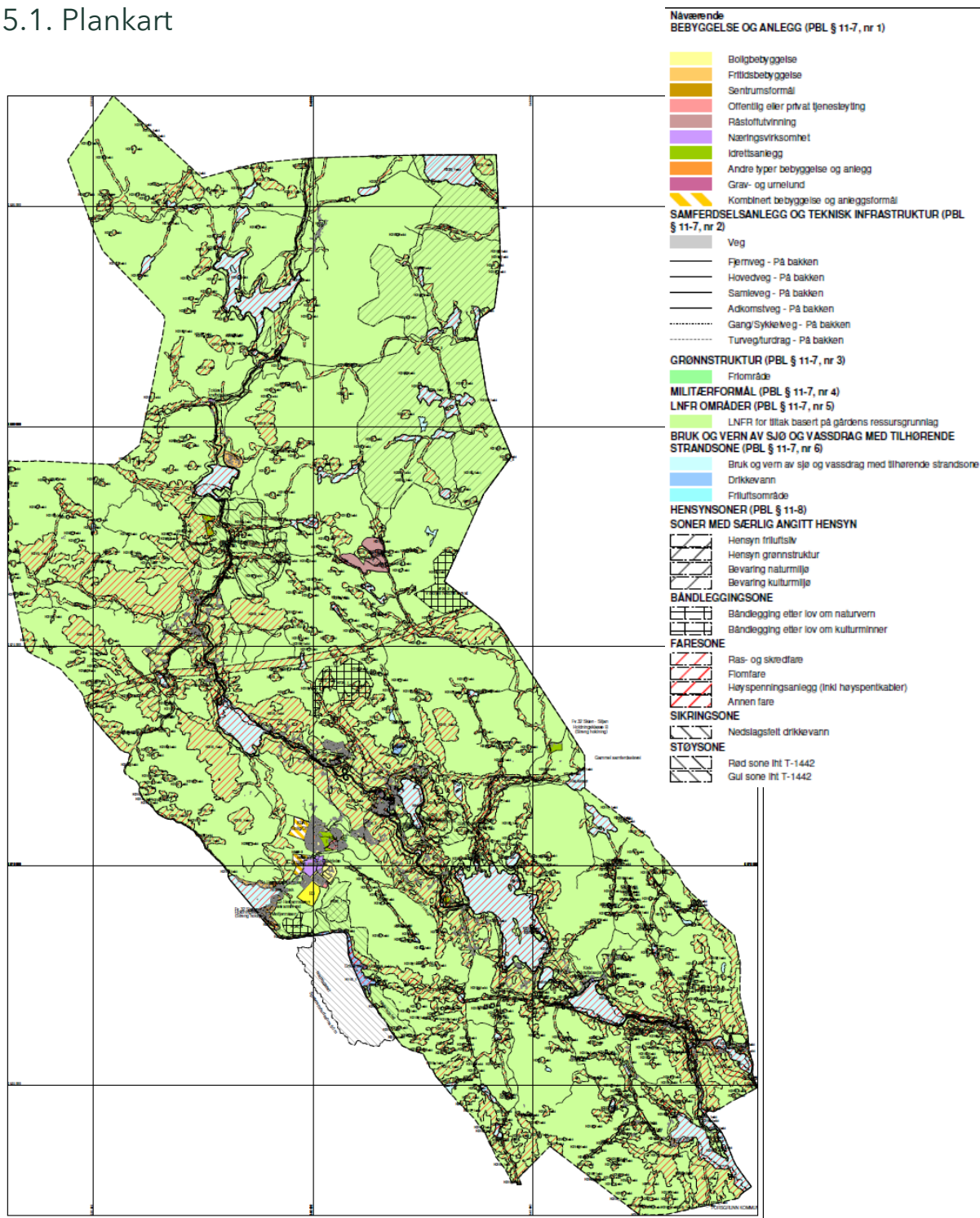
I NTP 2025-2036 er det overordnede og langsiktige målet for transportsektoren et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i 2050. Det er utviklet fem likestilte mål som gir retningen for ressursbruken i planperioden, jfr. Figur 4-17.

Figur 4-17 Figuren illustrerer fem likestilte mål for transportsektoren for å oppnå det overordnede målet Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i 2050. Kilde: NTP2025-2036

5. Hovedgrep i arealdelen

5.1. Plankart

Figur 5-1 Plankart

5.2. Arealoversikt

Det er gjort begrensede endringer i kommuneplanens arealdel. Det er utvist en nøkternhet med hensyn til å ta i bruk nye arealer og det er lagt vekt på fortetting og gjenbruk av allerede utbygde områder, jfr. utdrag av arealoversikt, vedlegg 9.

Endringer fra LNF til bebyggelse og anlegg

Tabell 1 Endret fra LNF til bebyggelse og anlegg

OmrNavn	Nåværende formål	Nytt formål	Areal daa
B3	LNF	Boligbebyggelse	172,30
KBA6	LNF	Kombinert bebyggelse og anleggsformål	103,92
B1	LNF	Boligbebyggelse	3,34
NÆ1	LNF	Næringsbebyggelse	4,42
Sum			273,98

Endring av bebyggelse og anleggsformål

Tabell 2 Endring av bebyggelse- og anleggsformål

OmrNavn	Nåværende formål	Nytt formål	Areal daa
BA1	Offentlig eller privat tjenesteyting	Bebyggelse og anlegg	5,3
B1	Offentlig eller privat tjenesteyting	Boligbebyggelse	3,34
B2	Offentlig eller privat tjenesteyting	Boligbebyggelse	4,57
SF1	Forretning	Sentrumsformål	4,46
KBA2	Offentlig eller privat tjenesteyting	Kombinert bebyggelse og anleggsformål	1,97
KBA3	Boligbebyggelse	Kombinert bebyggelse og anleggsformål	3,12
KBA4	Boligbebyggelse	Kombinert bebyggelse og anleggsformål	1,18
Sum			23,94

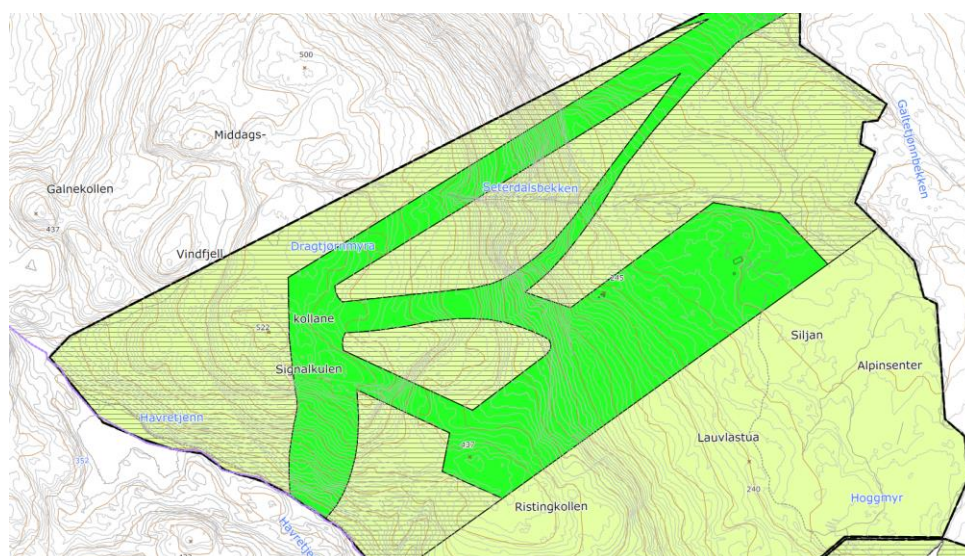
Tilbakeføring av areal til Landbruks-, natur- og Friluftsmål (LNF)

Siljan kommune har ikke foretatt en fullstendig gjennomgang av alle eldre reguleringsplaner (planvask), men har tatt ut arealer for LNF spredt bebyggelse som alle var mer eller mindre i konflikt med jordvern, naturmangfold og samfunnstrygghet (naturfare). LNF Spredt omfatter områdene SB1-SB5, og utgjør til sammen et areal på 991 daa. Dette utgjør store arealer, men i bestemmelsene var det stilt klare begrensninger til antall boliger innenfor det enkelte området, til sammen 34 boliger.

Tabell 3 Endring av LNF Spredt boligbebyggelse til LNF

Område	Areal i daa	Antall enheter
SB1 Opdalen	488	10
SB2 Kløverød	284	8
SB3 Tveiten/Gurholt	110	8
SB4 Vierød	36	4
SB5 Austad	73	4
Sum LNF Spredt boligbebyggelse	991	34

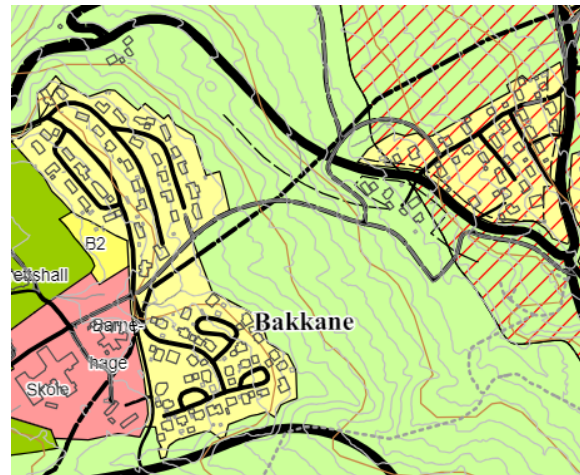
Siljan alpinanlegg er nedlagt og er foreslått tilbakeført fra anlegg for idrett og sport til LNF. Arealet utgjør 948 daa.

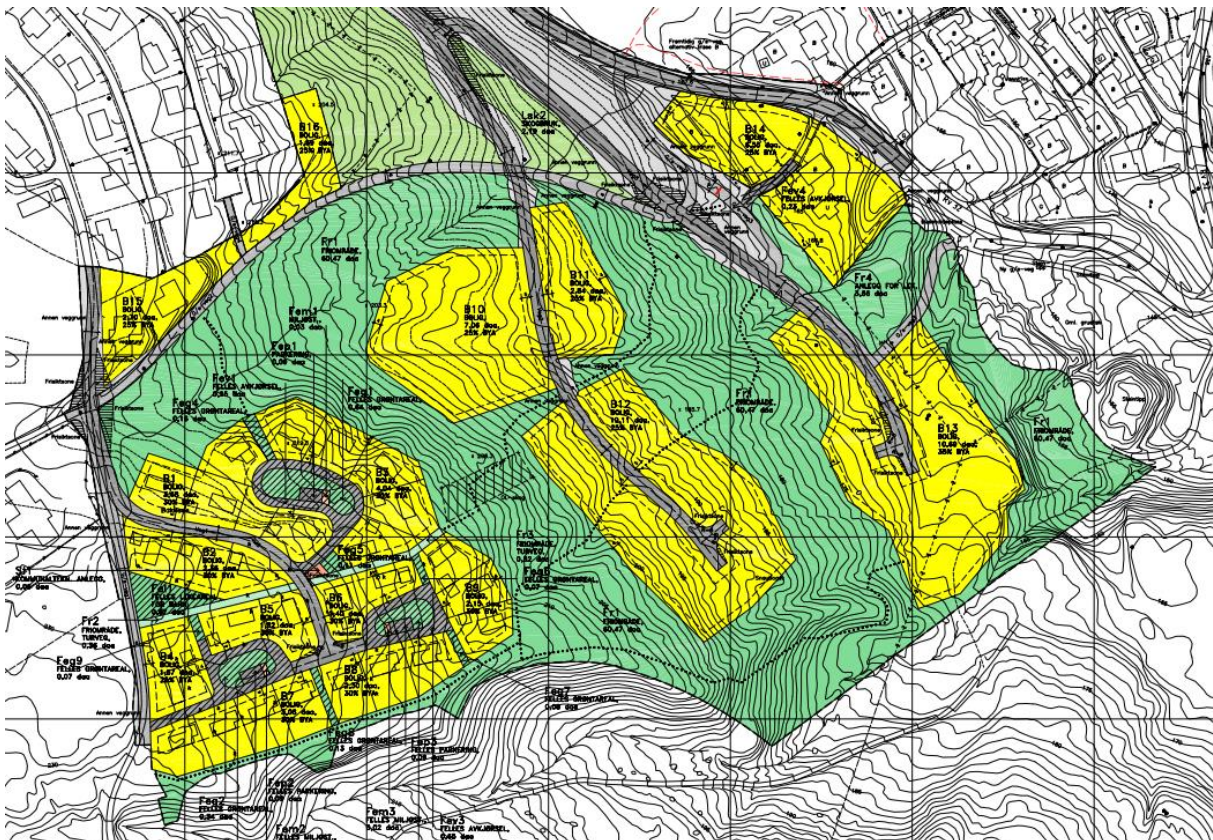
Figur 5-2 Utsnitt av reguleringsplan for Siljan alpinanlegg

Ubebygda areal innenfor **PlanID 28 Bakkana syd** er tatt ut av planen og tilbakeført til LNF.

Arealet utgjør 114 daa

Figur 5-3 Utsnitt av forslag til kommuneplan

Figur 5-4 Utsnitt av gjeldene reguleringsplan Plan ID 28 Bakkane syd

I tillegg tidligere **Austad barnehage** tilbakeført til LNF. Arealet utgjør 2,1 daa

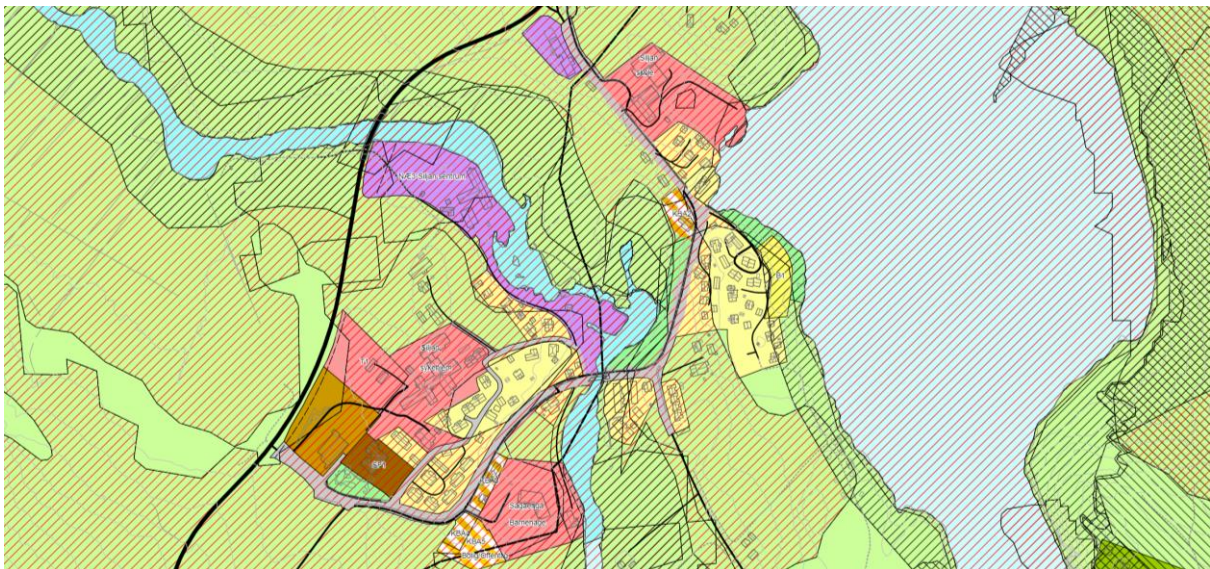
Arealoversikten viser at det er avsatt ca. 274 daa i nye bygge- og anleggsområder. Arealet som tilbakeføres fra bygge- og anleggsformål er langt større dersom vi tar med tilbakeføring av Siljan alpinanlegg.

5.3. Arealformål

Kommunesenter - Sentrumssone

Det er i samsvar med ATP Telemark foretatt en avgrensning av kommunesenter og sentrumssone. Kommunesenteret og sentrumssone er noe utvidet i forhold til gjeldende arealdel. Grensen for kommunesenteret er basert på grense for tettstedsgrense i SSB, men området på vestsiden av fv. 32 er ikke tatt med i kommunesenteret. Grensen for sentrumssonen er utvidet til å omfatte tidligere Spar-butikken. Bakgrunn for utvidelse av sentrumssonen er å ha større fleksibilitet med hensyn på etablering av ulike forretninger, bevertning kontorvirksomheter, tjenesteyting, leiligheter mv. Visjonen for Siljan sentrum er et attraktivt sentrumsmiljø med redusert bruk av bil og forbedret fremkommeligheten for gående og syklende.

Det er kun foreslått to nye utbyggingsområder innenfor kommunesenteret, B1 og KBA2. Flere områder foreslått i Fortettingsstudien for Siljan sentrum er ikke tatt inn ved denne rulleringen. Dette skyldes først og fremst at områdene ligger på dyrka jord. På grunn av begrenset tilgang til nye utbyggingsområder vil det legges opp til en høyere utnyttelse av arealene, både i form av bebygd areal og byggehøyder. I enkelte områder, for eksempel tomta for den gamle kornsilo, KBA2, er det i fortettingsstudien foreslått 4 etasjer. Endelige byggehøyder vil bli avklart i områdereguleringen for Siljan sentrum. To mindre områder er omgjort fra bolig til kombinert formål KBA3 og KBA4. Spar-tomta er endret fra forretningsformål til sentrumsformål.

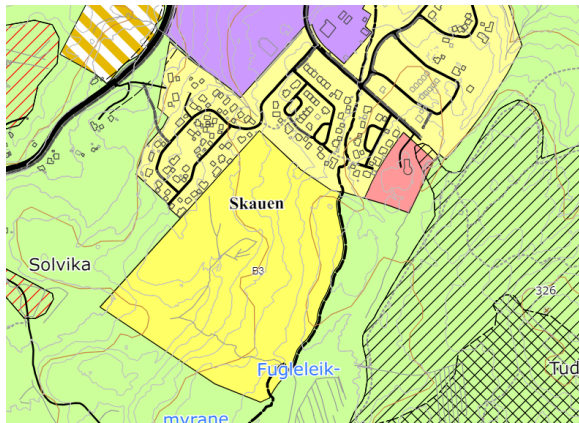

Figur 5-5 Utsnitt av plankartet

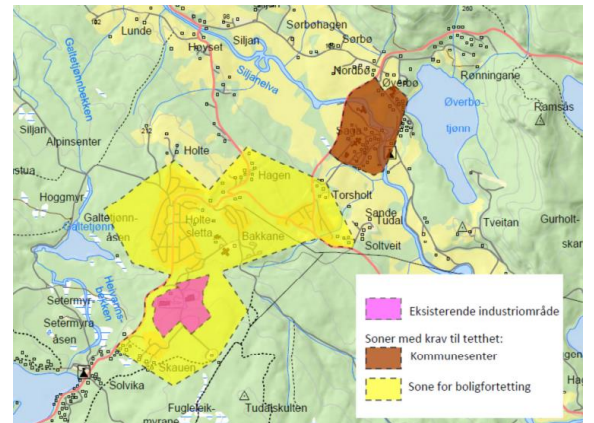
Kommunesenteret ligger utenfor områder for snøskred, steinsprang og jord- og flomskred, men ligger innenfor aktsomhetsområde kvikkleireskred og blir også berørt av aktsomhetsområde for flom.

Boligbebyggelse

Det er lagt inn et nytt område for boligbebyggelse i Heiveien, B3. Området ligger innenfor Holtesletta i ATP Grenland og er i samsvar med bestemmelser og retningslinjer til gjeldende arealdel. Et mindre område B2 ved Bakkane er omgjort fra privat og offentlig tjenesteyting til boligformål.

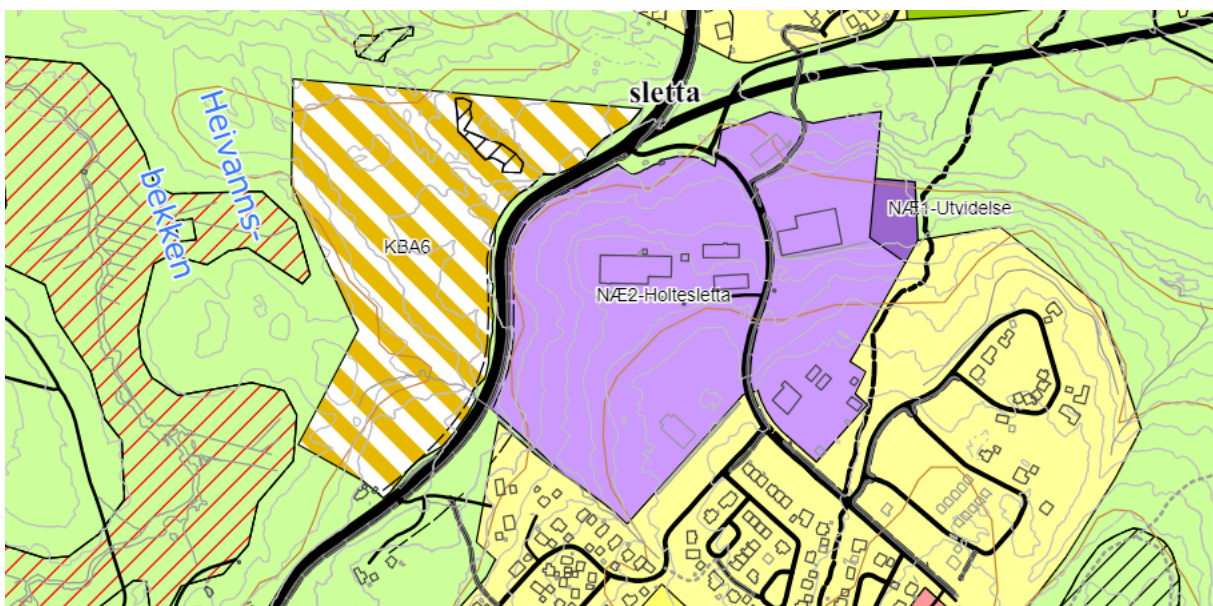
Figur 5-6 Utsnitt av plankartet, B3

Figur 5-7 Sone for boligfortetting gjeldende arealdel

Næringsutvikling

Holtesletta er tyngdepunktet for næringsetableringer i Siljan kommune. Området som ble tatt inn ved rulleringen i 2015 er nå på det nærmeste utsolgt, og det er behov for nye arealer. Det er lagt inn et nytt område for kombinert næring og avfallsanlegg (mottak for hageavfall) på vestsiden av fv. 32 (KBA6) med dirkete avkjørsel til fv. 32. I tillegg er det lagt inn en mindre utvidelse av eksisterende næringsområde, NÆ1.

Figur 5-8 Utsnitt av plankartet som viser kombinert næring og avfallsanlegg Holtesletta

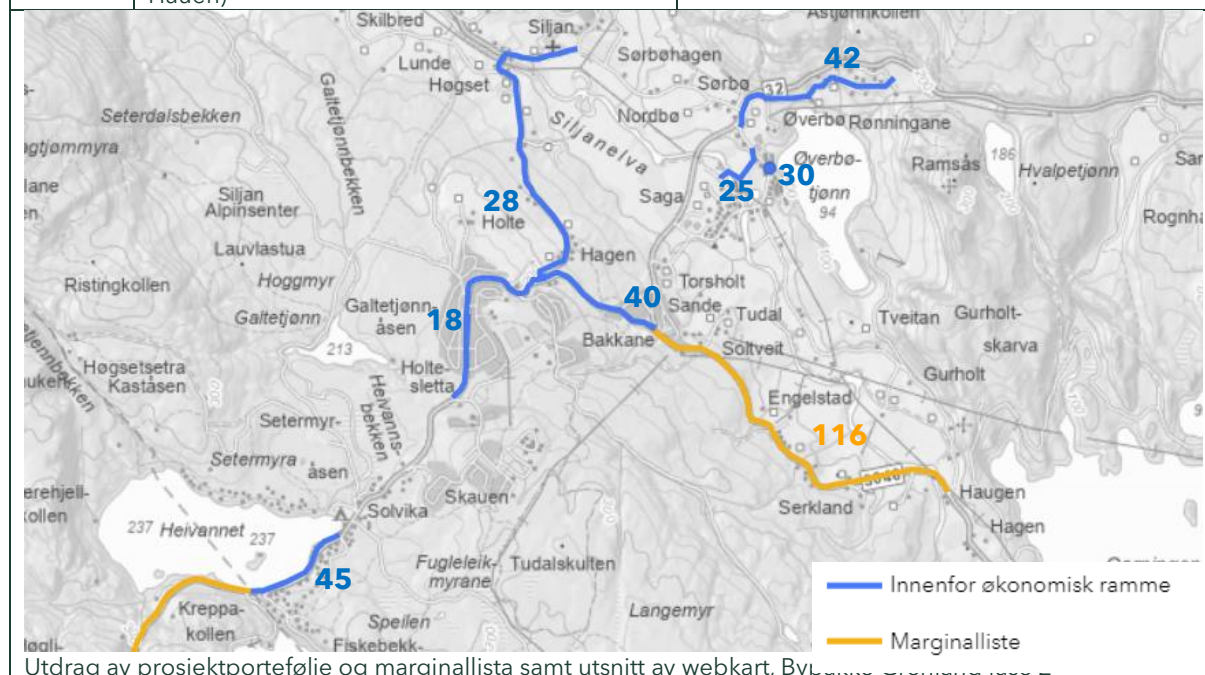
Omlagging av fv. 32

Fylkesveg 32 er hovedferdselsåren gjennom Siljan, og er en viktig kommunikasjonsåre, spesielt for de nordre delene av Grenlandsområdet og mot Oslo-regionen. Det er mye tungtransport langs veien og det er få steder som er egnet til forbikjøring.

Siljan kommune mener at en omlagging av veien er det eneste tiltaket som kan løse problemene med trafiksikring på Holtesletta og de trafikale problemene på stekningen Holtesletta - Thorshaug. Kommunen har stått på for å få omlagging av fv. 32 inn som et prioritert tiltak i Bypakke Grenland, men prosjektet kom ikke inn i prosjektportefølje og marginallista i Bypakke Grenland fase 2. Dette betyr at oppstart av planarbeid med justering av trasé er skjøvet fram i tid. Dagens regulerte trasé er opprettholdt i plankartet.

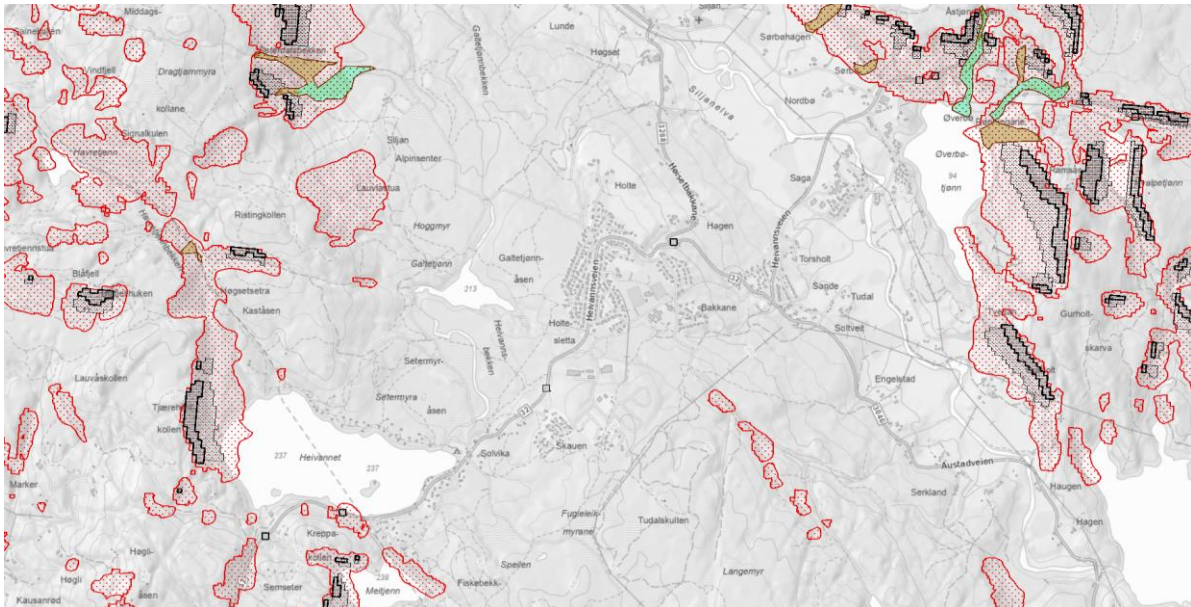
Bypakke Grenland fase 2 omfatter for Siljan sin del i hovedsak tiltak for myke trafikanter.

Prioritet	Prosjektnavn	Kort begrunnelse
18	Fv. 32 Heivannsvegen (Sagdalsringen - Langmyrvegen)	Gang- og sykkelvei
25	Siljan sentrum (Saga - Sentrumsveien).	Snarvei og tilrettelegging for myke trafikanter.
28	Fv. 3288 Høisetbakke (Snurråsen - Fv.32)	Trafikksikkerhetstiltak
30	Kommunesenter i Siljan - Møllekrysset	Kryssutbedring og tilrettelegging for myke trafikanter
40	Fv. 32 Holtesletta - Torsholt.	Utbedring av Torsholt sving og mindre gang- og sykkeltiltak
42	Øverbølia	Snarvei til skolen
45	Fv. 32 Solvika - kommunegrense Skien	Gang og sykkelvei
116	Fv. 3046 Austadvegen (Torsholtsvingen - Hauen)	Gatelys

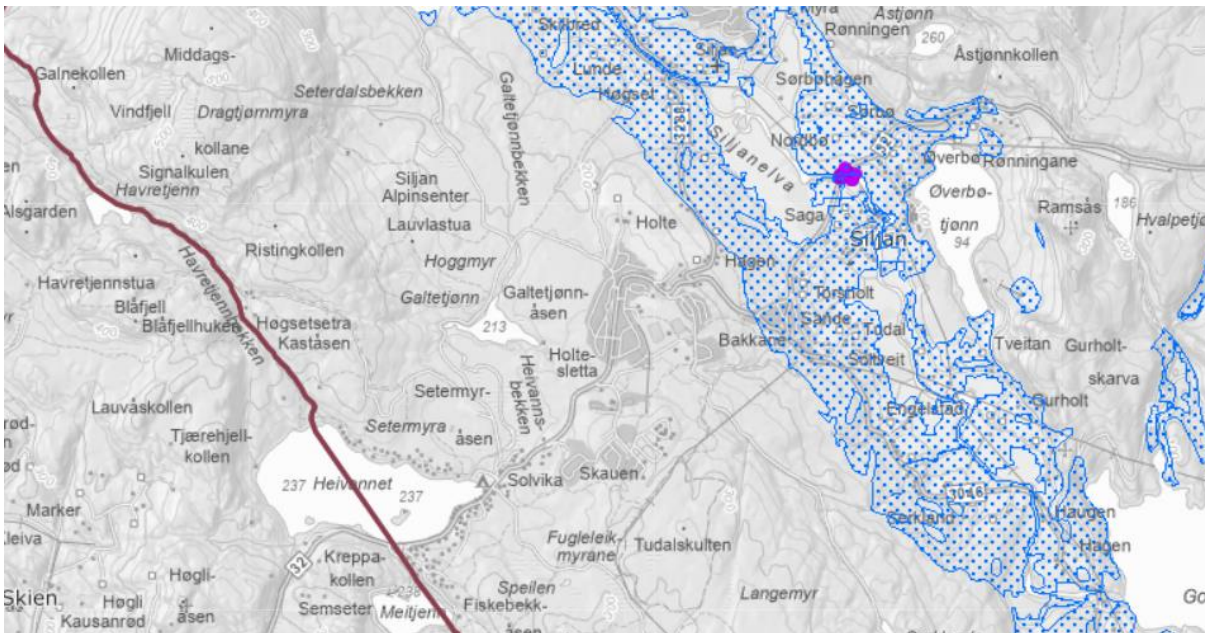

5.4. Hensynssoner

NVEs fare- og aktsomhetskart er lagt til grunn for fastsetting av hensynssoner. For skred i bratt terreng er aktsomhetskart snøskred S 2023 lagt til grunn, men grensen er justert for jord- og flomskred og steinsprang der disse strekker seg utenfor aktsomhetskart for snøskred S3.

Figur 5-9 Utsnitt av aktsomhetskart for snøskred, steinsprang og jord- og flomskred.

Figur 5-10 Utsnitt av aktsomhetskart for kvikkleireskred

5.5. Bestemmelser og retningslinjer

Plankrav

Det er i bestemmelsene og retningslinjer stilt krav om reguleringsplan for tiltak som omfatter pbl §20-1 første ledd bokstav a), k) og l)

- oppføring, tilbygging, påbygging, underbygging eller plassering av bygning, konstruksjon eller anlegg
- vesentlig terrenginngrep
- anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass

Funksjonskrav

Funksjonskrav inneholder bestemmelser og retningslinjer til universell utforming og uterom for bolig. For universell utforming er det vist til mest aktuelle veiledningsmateriale for teamet. Uterom for bolig følger opp tidligere bestemmelse, og kvalitet på uterom og areal som ikke defineres som uterom er gjort om fra retningslinje til bestemmelse.

Arealformål

Det stilles krav til utarbeidelse av områderegulering for Siljan sentrum (kommunesenteret). Det er i retningslinjer til arealdelen gitt føringer for utvikling av området. Planarbeidet er varslet igangsatt og skal blant annet avklare følgende forhold:

1. Bebyggelsesstruktur
2. Bebygd areal/bruksareal
3. Minimum og maksimum byggehøyder for nye bygg
4. Parkering; sambruk, behov og løsninger
5. Møteplasser; inne- og ute

Det er ikke lagt inn nye områder for fritidsbebyggelse og det tillates ikke oppført nye hytter innenfor eksisterende hytteområder. Bestemmelsene angir maks m² BRA og høyde på eksisterende hytter, og maks størrelse og utforming av veranda/terrasse. For området FB2, Heivannsåsen er det åpnet for tillatelse til bruksendring fra fritidsbolig til helårsbolig forutsatt at bygningen er tilknyttet offentlig vann- og avløpsnett og tilfredsstillende krav gitt i retningslinjer for bruksendring

Det er lagt opp til en høyere utnyttelse av eksisterende og nye næringsområder med maks BYA 70 %. I KBA6 er det åpnet for mottak av hageavfall i tillegg til næringsbebyggelse.

LNF

Det er gitt retningslinjer for tiltak på eksisterende boliger og fritidsboliger i LNF og for evt. bruksendring av driftsbygninger, landbruksbygninger, boplasser og skogshusvære. Det er ikke avsatt områder til Spredt bebyggelse i LNF.

Hensynssone fare- og aktsomhetsområder

Kommunen ser det som en sentral oppgave å bidra til å fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier. Det er i bestemmelser og retningslinjer lagt stor vekt på å følge opp lover, forskrifter, statlige planretningslinje og veiledere fra NVE med hensyn til håndtering av overvann og fare- og aktsomhetsområder. Det er under retningslinjer vist til de mest aktuelle lover, forskrifter, statlige planretningslinjer og veiledere fra NVE.

Under krav til infrastruktur er det stilt krav om at overvannsløsninger skal planlegges med kapasitet til å ta unna forventet økt nedbørintensitet og nedbørsmengde. Naturbaserte løsninger for håndtering av overvann skal prioriteres. Under miljøkvalitet og samfunnssikkerhet er det stilt krav om at det langs alle vassdrag med årssikker vannføring (elver, bekker, vann og tjern) skal opprettholdes og utvikles et naturlig vegetasjonsbelte på minimum 10 m på hver side som ivaretar viktige økologiske funksjoner, motvirker erosjon og bidrar til flomsikring.

I bestemmelser til faresoner er det stilt krav om utredning av ras- og skredfare, kvikkleirefare og fare for flom. Utredningene skal foretas av fagkyndig. Det skal gjøres rede for risikoreduserende tiltak. Under rekkefølgekrav er det stilt krav om at evt. sikringstiltak mot ras- og skredfare, kvikkleireskred og flom skal være gjennomført før utbygging av nye områder kan finne sted.

Hensynsoner friluftsliv, grønnstruktur, naturmiljø og kulturmiljø

Innenfor hensynssone friluftsliv som omfatter Viddaseter og Tudalskulden tillates tilrettelegging for allmennheten i samråd med grunneier. I grønnstruktur langs Siljanvassdraget er det åpnet for å ta ut gamle og nedraste trær for å unngå rotvelter og oppdemming/oppstuvning i vassdraget. Under kulturmiljø er det gitt retningslinjer til kulturmiljø på Siljuhaugen, Søndre Hogstasdseter og Moholt jernverk.

Båndleggingsområder

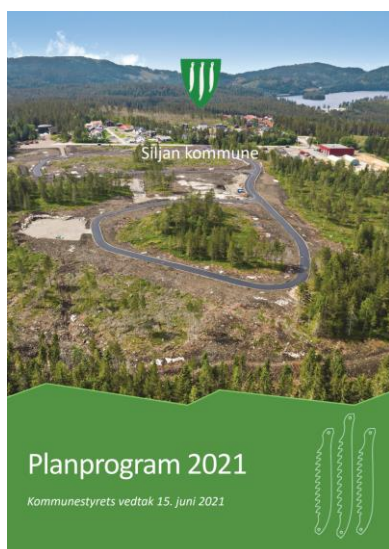
I bestemmelsene er henvisning til forskrift om vern for Grendalåsen naturreservat og Vindfjell naturreservat som er båndlagt etter Naturmangfoldloven. Det er gitt bestemmelser til Siljan kirkested og retningslinjer til gravminne på Fiskebekkåsen som er båndlagt etter Kulturminnloven.

6. Konsekvensutredning

6.1. Planprogram

Planprogram for kommuneplanens arealdel, ble vedtatt i kommunestyret 15.juni 2021. Det er foretatt konsekvensutredning av alle nye områder som er lagt inn i arealdelen ved rullering av planen, i samsvar med fastsatt planprogram jfr. vedlegg15.

Utredningstemaene er vist i tabell under til høyre.

MILJØ
Landskapsbilde
Friluftsliv
Naturmangfold
Vannmiljø
Kulturminner og kulturmiljø
Naturressurser
Forurensning
ATRAKTIVITET OG BOMILJØ
Egenskaper ved arealet
Sosial infrastruktur
Trafikksikkerhet
SAMFUNN
ATP
Teknisk infrastruktur VA
Befolkningsutvikling og tjenestebehov
Klimagassutslipp
Temaer for ROS

Det er på bakgrunn av konsekvensutredningen, foretatt en vurdering av samla virkning etter arealformål og etter utredningstema, jfr. kap. 6.2 og 6.3.

Det er foretatt en risiko og sårbarhetsanalyse (ROS) av nye områder lagt inn i arealdelen ved rullering av planen, jfr. vedlegg 3, 4 og 5. Kapittel 7 i planbeskrivelsen gir en kort oppsummering av hendelser som er vurdert til å ha størst samlet konsekvens. Risiko og sårbarhetsvurderingen bygger på FylkesROS Vestfold og Telemark 2020. Analyse for Risiko og sårbarhet er utarbeidet i samsvar med DSBs «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse», rev. 2022.

I Kapittel 8 er det foretatt en samlet vurdering av arealbruk opp mot bærekraftsmålene.

6.2. Samla virkning etter arealformål

Siljan kommune har ved rullering av kommuneplan vært opptatt å vurdere behovet for nye boliger og næringsarealer opp mot prognoser for befolkningsutvikling og nye arbeidsplasser i planperioden. Nye arealer til bolig- og næringsutvikling er begrenset til Holtesletta og kommunesenteret. Arealer for LNF Spredt bebyggelse i gjeldene kommuneplan er tatt ut av plankartet.

Boligbebyggelse

Boligutvikling i B3 og i kommunesenteret er i tråd med Samfunnsdelen, ATP Grenland, Fortettingsstudie Siljan sentrum og Plan for Boattraktivitet. Siljan har få eller ingen arealreserver i dag som er klare for utbygging av nye boliger/leiligheter. Det er i planperioden behov for å avsette nye arealer til boligutvikling som kan bidra til fortsatt vekst i kommunen. Omfanget og plassering av nye arealer er tilpasset prognoser om forventet befolkningsutvikling, ønske om å tiltrekke seg flere barnefamilier og å imøtekomme behovet til den stadig økende andel eldre i befolkningen.

Den samlede virkning for landskap, friluftsliv, naturmangfold, vannmiljø, kulturminner og naturressurser av forslag til nye arealer til boligbebyggelse er vurdert til **ubetydelig konsekvens**. Etter at KU ble utarbeidet er to områder med dyrka jord innenfor kommunesenteret som ikke tatt med videre i planforslaget.

Kombinert næringsbebyggelse/avfallsanlegg (mottak av hageavfall)

Etablering av næringsvirksomhet på Holtesletta langs fv. 32 er i tråd med ønsket utvikling av næringsområder i ATP Grenland. Området KBA6 er samtidig vurdert som en egnet lokalitet for mottak av hageavfall. Området ligger i tilknytning til eksisterende næringsområde i Siljan. Etablering av områder for ny virksomhet er en avgjørende faktor for å skape en jevn vekst i folketallet, for å redusere utpendlingen og for å opprettholde et godt lokalt tjenestetilbud.

Samla virkning for miljø og samfunn er vurdert å ha **noe til middels negativ konsekvens** der naturmangfold er tillatt størst vekt.

Sentrumsformål

Det er behov for å styrke Siljan kommunesenter i form av attraktive leiligheter, gode møteplasser og handels- og servicetilbud. Sentrumsformål er utvidet til å omfatte gamle Spark-butikken. Formålet omfatter ingen nye arealer, men gir større fleksibilitet med hensyn på etablering av bredt spekter av formål.

Samla virkning for miljø og samfunn er vurdert å ha **positiv konsekvens**.

6.3. Samla virkning etter utredningstema

MILJØ	
Landskapsbilde	
VURDERING	<p>B3 ligger i tilknytning til allerede etablert boligbebyggelse i Heiveien, godt skjermet av eksisterende barskog.</p> <p>Nedre del av næringsområdet på Holtesletta, KBA6, ligger eksponert mot fv. 32, mens det nordre område ligger mer skjermet.</p> <p>Kommunesenteret ligger i et åpnet slettelandskap brutt opp av frodige kantsoner og åkerholmer.</p>
KONSEKVENNS	<p>Konsekvens for landskapsbilde er vurdert til ubetydelig konsekvens for B2, B3, NÆ1 og KBA6.</p> <p>Konsekvens for landskapsbilde er vurdert til noe negativ konsekvens for kommunesenteret.</p>
AVBØTENDE TILTAK	<p>Opprettholde buffersone mot eksisterende bebyggelse i Heiveien.</p> <p>Ivareta skrenter og vegetasjon mot fv. 32.</p> <p>Unngå inngrep i kantsoner langs Siljanelva.</p>
Friluftsliv	
VURDERING	<p>B3 og KBA6 ligger i utkanten av et større sammenhengende friluftsområde som er definert som svært viktig nærturterreng.</p> <p>Det er få, men viktige grøntområder i kommunesenteret.</p>
KONSEKVENNS	<p>Konsekvens for friluftsliv er vurdert til noe negativ konsekvens for B3 og KBA6.</p> <p>Konsekvens for friluftsliv er vurdert til ubetydelig konsekvens for kommunesenteret, B2 og NÆ1.</p>
AVBØTENDE TILTAK	<p>Opprettholde stiforbindelser og avsette arealer til turveier, snarveier og skoleveier.</p> <p>Etablere og styrke grøntområder og møteplasser i kommunesenteret.</p> <p>Legge vekt på universell utforming.</p>

Naturmangfold	
VURDERING	<p>Det er ikke registrert verdifulle naturtyper innenfor B3 eller kommunesenteret.</p> <p>Det er registrert to naturtypelokaliteter på Holtesletta med stor verdi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rik svartorsumpskog (vist som hensynssone innenfor KBA6) – Gammel lågurtgranskog (utenfor planområdet)
KONSEKVENNS	<p>Konsekvens for naturmangfold er vurdert til ubetydelig konsekvens for B2, NÆ1, B3 og for kommunesenteret.</p> <p>Konsekvens er vurdert til stor negativ konsekvens for næringsområde på Holtesletta, KBA6. Det er i plankartet lagt inn en hensynssone for å ivareta naturmangfoldet.</p> <p>Tilbakeføring av LNF-spredd og ivaretagelse av kantsoner er positivt for naturmangfoldet.</p>
AVBØTENDE TILTAK	<p>Formålsgrensen for næringsbebyggelsen på Holtesletta bør følge terrengkotene i en avstand på 30 m til naturtypelokalitetene.</p> <p>Hogge ut edelgrana, tette grøftene og lage et vannspeil på Fugleleikmyra (utenfor planområdet).</p>
Vannmiljø	
VURDERING	<p>Siljanvassdraget omfattes av verneplan for vassdrag og strekker seg fra Skrim til utløpet ved Larvik. Vassdraget er preget av næringsfattig, surt vann med lav bufferkapasitet, men med avtagende surhet nedover i vassdraget.</p>
KONSEKVENNS	<p>Foreslåtte utbyggingsområder vurderes å gi ubetydelig konsekvens for økologisk og kjemisk tilstand i Siljanvassdraget forutsatt god oppfølging i anleggs- og utbyggingsfasen og ved senere drift og vedlikehold av veg, vann- og avløpsanlegg.</p>
AVBØTENDE TILTAK	<p>Sikre åpne vannveier, overordnede blågrønne strukturer, og forsvarlig håndtering- og rensing av overvann.</p> <p>Krav til miljøoppfølgingsplaner som blant annet omhandler hvordan en skal unngå forurensing fra tette flater, utbygging og anleggsvirksomhet.</p> <p>Krav om tilkøpling til offentlig vann- og avløpsnett ved etablering av ny bebyggelse.</p>

Kulturminner/kulturmiljø	
VURDERING	Den gamle rideveien, «Gamle heivei - Kongevei over Siljan» er en historisk ferdselsåre som ligger i utkanten av Heiveien, boligområde B3. Det er ikke registrert kulturminner innenfor B2, NÆ1, KBA6 og kommunesenteret.
KONSEKVENNS	Foreslåtte utbyggingsområder vurderes å gi ubetydelig konsekvens for kjente kulturminner/kulturmiljø
AVBØTENDE TILTAK	Krav til miljøoppfølgingsplan som blant annet omhandler hvordan en skal unngå skade på rideveien, spesielt i anleggsfasen. Krav til arkeologisk registrering.
Naturressurser	
VURDERING	B3 og KBA6 omfatter barskog av høy og middels bonitet, men utgjør en liten del av det samlede ressursgrunnlaget til Fritzøe Skoger. Området T1 ligger på fulldyrka jord, men er opprettholdt som privat og offentlig tjenesteyting i samsvar med gjeldende arealplan.
KONSEKVENNS	Konsekvens for naturressurser er vurdert til ubetydelig til noe negativ konsekvens for B3 og KBA6. B1 og T1 er vurdert noe negativ konsekvens. To områder i fortettingsstudien som er vurdert til stor negativ konsekvens er ikke tatt med videre i planforslaget. Dette i tråd med tilbakemeldinger i planforum. Tilbakeføring av LNF-spredd og ivaretagelse av kantsoner er positivt for naturressursene.
AVBØTENDE TILTAK	Vurdere gjennomføringsrekkefølge, slik at de mest verdifulle områdene bygges ut til sist i planperioden. Sikre en god masseforvaltning internt i utbyggingsområdene og redusere behovet for massetransport.
Forurensning	
VURDERING	B3 vil ikke bli berørt av trafikkstøy. Trafikkstøy vil være premissgivende for bruksformål og lokalisering av ny bebyggelse på Holtesletta og i kommunesenteret.
KONSEKVENNS	Ny utbygging vil ha ubetydelig konsekvens for trafikkstøyen langs fv. 32
AVBØTENDE TILTAK	Krav i retningslinje for behandling av støy skal legges til grunn for etablering av ny bebyggelse/virksomhet.

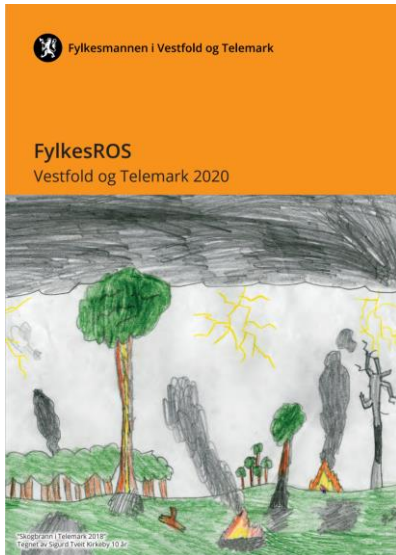
ATTRAKTIVITET/BOMILJØ	
Egenskaper ved arealet	
VURDERING	B3 og boliger i kommunesenteret har ulike kvaliteter og er tilpasset ulike krav og forventninger i befolkningen. Næringsområdet på Holtesletta kan bli en attraktiv næringspark basert på grønne verdier.
KONSEKVENNS	Tilrettelegging av boliger/leiligheter og etablering av arealer for ny næringsvirksomhet vil ha positiv konsekvens med tanke på å kunne tilfredsstille ulike behov i befolkningen og å øke sysselsettingen lokalt.
AVBØTENDE TILTAK	Ivareta og videreutvikle kvalitetene i området.
Sosial infrastruktur	
VURDERING	Etablering av nye boligområder og barnehage sentralt i Skauen-området, vil være positivt for å bygge relasjoner, bidra til sosial kontakt og samhold. Attraktive leiligheter i sentrum vil kunne bidra til å styrke det sosiale felleskapet og bidra til positiv sentrumutvikling. Tilrettelegging for ny næringsvirksomhet vil kunne bidra til økt sysselsetting lokalt og et bedre tjenestetilbud.
KONSEKVENNS	Økt tilrettelegging i nærmiljøet og etablering av nye arbeidsplasser vil ha en positiv konsekvens med hensyn på økt aktivitet, bedre folkehelse og økt trivsel.
AVBØTENDE TILTAK	Tiltak for helsefremmende stedsutvikling: <ol style="list-style-type: none"> 1. Prioriter gående og syklende 2. Inkluder ulike menneskers behov 3. Involver innbyggerne tidlig 4. Skap trygge nærmiljø med sosiale møteplasser 5. Prioriter arkitektur, estetikk og nærhet til grønne områder 6. Sikre nærhet til tjenester og fasiliteter 7. Sørg for helhetlig, langsiktig og tverrfaglig planlegging 8. Vær oppmerksom på at goder og byrder fordeles rettfærdig

Trafikksikkerhet	
VURDERING	Utbygging av B2, B3, NÆ1, KBA6 og videreutvikling av kommunesenteret forventes ikke å medføre redusert trafikksikkerhet.
KONSEKVENNS	Det er behov for trafikksikkerhetstiltak i dagens situasjon. Foreslått utbygging er vurdert å ha ubetydelig konsekvens med hensyn på trafikksikkerhet.
AVBØTENDE TILTAK	Videreføre praksis med utvidet vintervedlikehold med hyppig brøyting og grusing/salting i Industrivegen. Vurdere behov for en avlastingsvei fra Skisjøveien. Gjennomføre tiltak i tråd med trafikksikkerhetsplan og Bypakke Grenland.
SAMFUNN	
ATP	
VURDERING	Foreslått utbygging er i tråd med strategi for framtidig arealbruk jfr. ATP, byvekstavgift mv.
KONSEKVENNS	En utvikling i tråd med målene for ATP Grenland vil ha positivt konsekvens for å styrke eksisterende kommunesenter og tettsteder.
AVBØTENDE TILTAK	-
Teknisk infrastruktur	
VURDERING	Godt tilrettelagt for videreutvikling av eksisterende infrastruktur.
KONSEKVENNS	Behov for investering i veg, vann og avløp internt i utbyggingsområdene.
AVBØTENDE TILTAK	<p>Helhetlig overvannshåndtering skal legges til grunn for alle tiltak. Overvann skal håndteres lokalt, alternativt skal det sørges for trygg bortledning. Tiltakene for å håndtere overvann dels grovt inn i tre grupper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forsinket avrenning gjennom infiltrasjon - Forsinket avrenning gjennom fordrøyning - Trygg avledning til resipient

Befolkningsutvikling og tjenestebehov																															
VURDERING	Det er krevende å klare å opprettholde folketallet og skape ønsket vekst. Prognoser fra SSB (hovedalternativet) viser en vekst i befolkningen på 171 personer i planperioden. Det er under 1 % årlig vekst. I plan for Boattraktivitet 2022 har Siljan kommune satt som mål en årlig befolkningsvekst på 2 % og en økt andel unge barnefamilier.																														
KONSEKVENNS	De foreslått utbyggingsområdene er vurdert å ha positiv konsekvens for å tiltrekke seg barnefamilier og for å legge til rette for gode og trygge bomiljø for den stadig økende andel eldre i befolkningen.																														
YTTERLIGERE TILTAK	Tiltak for helsefremmede utvikling, jfr. side 37																														
Klimagassutslipp																															
VURDERING	Utslipp av tonn CO ₂ ekv. fra arealbruksendringer etter 1 år, 2-19 år og samlet klimaeffekt.																														
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Område</th> <th>Utslipp uten endringer</th> <th>Utslipp 1 år etter endring</th> <th>Utslipp 2-19 år etter endring</th> <th>Samlet klimaeffekt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>B3</td> <td>-1628</td> <td>861,3</td> <td>4623,3</td> <td>7112,5</td> </tr> <tr> <td>KBA6</td> <td>-1134,5</td> <td>513,9</td> <td>2646,2</td> <td>4294,6</td> </tr> <tr> <td>B1</td> <td>-50</td> <td>18,4</td> <td>88,1</td> <td>156,4</td> </tr> <tr> <td>N/Æ1</td> <td>-12,4</td> <td>4,1</td> <td>19,6</td> <td>36,0</td> </tr> <tr> <td>Tonn CO₂</td> <td>-2824,9</td> <td>1397,7</td> <td>7377,2</td> <td>11599,5</td> </tr> </tbody> </table>	Område	Utslipp uten endringer	Utslipp 1 år etter endring	Utslipp 2-19 år etter endring	Samlet klimaeffekt	B3	-1628	861,3	4623,3	7112,5	KBA6	-1134,5	513,9	2646,2	4294,6	B1	-50	18,4	88,1	156,4	N/Æ1	-12,4	4,1	19,6	36,0	Tonn CO₂	-2824,9	1397,7	7377,2	11599,5
Område	Utslipp uten endringer	Utslipp 1 år etter endring	Utslipp 2-19 år etter endring	Samlet klimaeffekt																											
B3	-1628	861,3	4623,3	7112,5																											
KBA6	-1134,5	513,9	2646,2	4294,6																											
B1	-50	18,4	88,1	156,4																											
N/Æ1	-12,4	4,1	19,6	36,0																											
Tonn CO₂	-2824,9	1397,7	7377,2	11599,5																											
KONSEKVENNS	Samlet klimaeffekt av foreslåtte nye områder i perioden 2024-36 er 11600 tonn CO ₂ ekv. som tilsvarer ca. 6,4 % av Siljans normale klimautslipp pr år. Areal for spredt bebyggelse, Siljan alpinanlegg, del av Bakkane syd og Austad barnehage er tatt ut av planen. Dette bidrar til et opptak på 15 100 tonn CO ₂ ekv. over en periode på 20 år, jfr. vedlegg 8. Endringen som er gjort ved rulleringen bidrar til å redusere klimaeffekten med 3500 tonn CO ₂ ekv. over en periode på 20 år. Tar vi med arealene som fremdeles ikke påbegynt, men som videreføres i planen er den netto negative klimaeffekten 23 500 tonn over en periode på 20 år.																														
AVBØTENDE TILTAK	Et aktuelt avbøtende tiltak vil være å fjerne edelgran på Fugleleikmyra, tette grøfter og etablere et vannspeil. Restaurering av Fugleleikmyra vil bidra til å binde CO ₂ .																														

7. Risiko og sårbarhetsanalyse

FylkesROS Vestfold og Telemark 2020

FylkesROS konkluderer med at scenarioene dambrudd i større vassdrag, atomulykke i utlandet, pandemi, langvarig bortfall av strøm, svikt i legemiddelforsyningen og bortfall av EKOM er hendelser som er vurdert til å ha størst samlet konsekvens.

De scenarioene som har størst konsekvenser innen konsekvenskategoriene dødsfall og skader og sykdommer er, dambrudd i større vassdrag, industriulykke Yara Herøya, pandemi, svikt i legemiddelforsyningen, pandemi, tilsiktede handlinger mot offentlig arrangement og pågående livstruende vold (PLIVO) på skole.

Analyse for Risiko og sårbarhet 2021-24

Analysen viser uønskede hendelser og hvordan ulike kritiske samfunnsfunksjoner berøres. Følgende uønskede hendelser er definert: 1. Pandemi, 2. Pågående livstruende vold, 3. Brann i Siljan sykehjem, 4. Skogbrann, 5. Kollisjon mellom tankbil og personbil-fylkesvei 32, 6. Ekstremt snøfall, 7. Svikt i vannforsyningen Skisjø vannverk, 8. Flom i Siljanvassdraget, 9. Atomnefall, 10. Svikt eller stans i avløpshåndteringen, renseanlegg, 11. Mikrobiologisk forurensing av drikkevann, 12. Lokal flom, 13. Bortfall av e-kom.

Det er på bakgrunn av risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeidet en plan for Beredskap 2023.

Det er laget en eget ROS-analyse for hvert av områdene B3, KBA6 og kommunesenteret. Risikomatsie og sårbarhetsbilde for hvert av områdene er vist neste side. Aktuelle risikoreduserende tiltak framgår av ROS-analysen.

Tabell 4 Riskomatrise B3

Konsekvens Sannsynlighet	1 Små konsekvenser	2 Middels konsekvenser	3 Store konsekvenser
A Høy sannsynlighet			
B Middels sannsynlighet		1a ⁴ , 1b, 5j, 6b, 6c	
C Lav sannsynlighet	2b, 3d	9a	5a

Tabell 5 Risikomatrise KBA6

Konsekvens Sannsynlighet	1 Små konsekvenser	2 Middels konsekvenser	3 Store konsekvenser
A Høy sannsynlighet			
B Middels sannsynlighet		1a, 1b, 7a	
C Lav sannsynlighet	2b, 3d, 3e, 5a, 6a	5g, 5j, 6b, 7b, 8b, 9a	5f

Tabell 6 Riskomatrise kommunesenter

Konsekvens Sannsynlighet	1 Små konsekvenser	2 Middels konsekvenser	3 Store konsekvenser
A Høy sannsynlighet			2a
B Middels sannsynlighet	3e	1b	3a
C Lav sannsynlighet	2b, 3d, 5a, 5e, 5f, 5i	4b, 5g, 6b, 9a	4a, 5f, 5j

⁴ Nummer forholder seg til uønskede hendelser i tabell under

NR	Uønsket hendelse
1a	Vind (vindutsatt område, evt. sikringstiltak for sterk vind, hensyn for lokalklima)
1b	Store nedbørmengder (styrtregn, store snømengder følgevirkninger)
2a	Flom i sjø og vassdrag
2b	Urban flom/overvann
3a	Kvikkleire, løsmasseskred, stabilitet i byggegrunn
3d	Radon
3e	Forurenset grunn
4a	Damanlegg
5a	Vei, bru, tunnel og knutepunkt
5e	Kraft- og teleforsyning
5f	Vannforsyning og brannslukkevann (kapasitet)
5g	Avløpsnett
5i	Vannkvalitet
5j	Tilgjengelighet for utrykningskjøretøy
6a	Ulykker med farlig gods /vei, bane, sjø)
6b	Ulykker på veg
6c	Ulykker med gående og syklende, inkl. uønska snarveier
7a	Akutt forurensning - utslipp av farlige stoffer til luft, grunn og vann
7b	Risikofylt virksomhet og avfallsbehandling (kjemi, eksplosiver, olje, gass og radioaktivitet)
8b	Brann- og eksplosjonsfare (bebyggelse og virksomheter)
9a	Skog- og vegetasjonsbrann

8. Bærekraft

Strategiske valg for å oppnå FNs bærekraftsmål i et lokalt perspektiv er utdypet i kommunal planstrategi 2020-23, fastsatt planprogram 2021 og Samfunnsdelen 2024-36.

8.1. Økonomi

Økonomisk bærekraft handler om kommunens økonomiske handlingsrom i et langsiktig perspektiv. Dagens situasjon i Siljan er lav befolkningsvekst, en stor andel eldre i befolkningen og lav andel barn og unge. En av hovedutfordringene for Siljan kommune fremover blir å gjenskape en jevn vekst i folketallet og skape et grunnlag for å opprettholde et godt, lokalt tjenestetilbud. Samtidig er det et ønske om å øke både levestandard, attraktivitet og velferd.

Det er i arealdelen lagt opp til attraktive boligområder i Heiveien (B3), attraktive næringsarealer på Holtesletta (KBA6) og videreutvikling av kommunesenteret med attraktive leiligheter, uformelle møteplasser og service- og sentrumsfunksjoner for å legge til rette for en stabil og sunn befolkningsvekst

8.2. Sosiale forhold

Sosial bærekraft i Siljan handler om å sikre kommunens innbyggere gode tjenestetilbud, trygghet, tilhørighet og tilgang til goder som arbeid, utdanning og gode nærmiljø

I plan for Leve hele livet 2022-23 og plan for Folkehelse 2022 har kommunen trukket opp mål for å fremme befolkningens helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold.

Det er i retningslinjer til arealdelen stilt krav om opparbeidelse av ulike arenaer/ møteplasser spesielt for barn og unge og den voksende andel eldre i befolkningen i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan for kommunesenteret.

Nærmiljø og lokalsamfunn skal brukes aktivt som en ressurs og trekkes med i planene om videre utvikling.

8.3. Klima og miljø

Miljøbærekraft handler om å ta vare på kloden og dens økosystemer, naturmangfoldet og klimaet. Mennesket og samfunnet vi lever i, er avhengige av å utnytte ressursene som kloden gir oss for å skape utviklingsmuligheter og sosial bærekraft. Samtidig er vi avhengige av, og forpliktet til, å ikke bruker mer av klodens ressurser enn det kloden tåler.

Veitrafikk, jordbruk og annen mobil forbrenning utgjør de største menneskeskapte klimagassutslipp i Siljan kommune, jfr. Tabell 8-1.

Tabell 8-1 Menneskeskapte klimagassutslipp innenfor Siljan kommunes grenser, 2015-2022, tonn CO₂ ekv.
[Utslipp av klimagasser i Norges kommuner og fylker - miljodirektoratet.no 27.08.2024](https://miljodirektoratet.no/27.08.2024)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Annen mobil forbrenning	625	552	927	718	633	892	1 007	932
Avfall og avløp	186	189	191	189	190	189	193	223
Energiforsyning	-	-	-	-	-	-	-	-
Industri, olje og gass	-	-	-	-	-	-	-	-
Jordbruk	4 062	3 804	3 831	3 704	3 522	3 920	3 588	3 440
Luftfart	-	-	-	-	-	-	-	-
Oppvarming	262	239	251	235	140	142	181	190
Sjøfart	-	-	-	-	-	-	-	-
Veitrafikk	5 208	4 893	4 497	4 676	4 447	4 359	4 338	4 334
Totalt	10 342	9 677	9 696	9 522	8 931	9 502	9 306	9 119

Samlet klimaeffekt av arealbruksendringene 2024-36 tilsvarer ca. 6,4 % av Siljans normale klimautslipp pr år. Dersom en tar med potensiell endring av områder som allerede ligger inne i gjeldende arealdel, men som foreløpig ikke er utbygd, utgjør arealbruksendringene 21 % av Siljans normale klimautslipp. Dette viser at det er helt sentralt at kommunen har en bevisst holdning med hensyn på å ta i bruk nye utbyggingsområder, noe som gjenspeiles i kommuneplan for 2024-36. Det er lagt opp til en nøktern endring i arealbruk og utvist bevissthet rundt bruk av dyrka mark og myrområder. De nye utbyggingsområder ligger videre i tilknytning til eksisterende infrastruktur og begrenser arealbehovet knyttet til nye vegger og ledningstraseer.

Hovedtyngden av utbyggingen vil skje i kommunesenteret og på Holtesletta i tråd med ATP Grenland. Det er lagt til grunn minimum 1 bolig per daa i utbyggingsområder utenfor sentrum og fortetting/videreutvikling av kommunesenteret. Endringer i arealbruken er i samsvar med behovet og målet om utvikling i kommunen.

asplan viak